



Pedagogisch beleidsplan Komplayt - Vlinderkinderen

V. 5.0 | Januari 2025 | Definitief

Komplayt Vlinderkinderen
Hoptille 182
1102 PT Amsterdam Zuidoost
hallo@komplayt.nl
020 369 4336

Colofon

Documenttitel	Pedagogisch beleidsplan In dit document staat de voor Komplayt typerende visie op de omgang met kinderen.
Versie	5.0
Versiedatum	Januari 2025
Doelgroep	Alle beroepskrachten, ouders, belangstellenden

Versiebeheer

Versie	Datum	Door	Omschrijving
1.0	01-10-20	AMR/MVDL	Herijking Pedagogisch Beleid incl. naamswijziging
2.0	1-11-20	AMR	Aanpassingen vernieuwing beleid
2.1	22-11-20	AMR	Toevoegingen ter verdieping
2.11	15-02-21	AMR	Toevoeging paragraaf 3.3.4 en 3.3.5, aanpassingen groepscombinatie en beleid
2.12	20-05-21	AMR	Aanpassingen communicatie en diversen
2.13	01-10-21	AMR/MVDL	Aanpassingen in stamgroepindeling
3.0	01-12-21	AMR/MVDL	Aanpassingen in stamgroepindeling
3.1	01-01-22	AMR/MVDL	Aanpassingen in stamgroepindeling
4.0	01-08-22	AMR	Herijking pedagogisch beleid.
4.1	01-10-22	MVDL	Aanpassingen ter verduidelijking.
4.2	19-04-23	FV	Herijking pedagogisch beleid.
4.3	29-06-23	FV	Aanpassing wetswijziging 1 juli 2023
4.4	02-04-24	FV	Update drie-uursregeling
5	10-10-2024	Sterk in kinderopvang	Volledige herziening

Inhoudsopgave

COLOFON.....	3
VERSIEBEHEER.....	3
INHOUDSOPGAVE.....	4
INLEIDING.....	7
1. VERANTWOORDE KINDEROPVANG	8
2. EEN VEILIG GEVOEL.....	9
2.1. Baby's	10
<i>Gevoelig zijn voor signalen en gepast reageren</i>	10
<i>Respect voor de eigenheid</i>	10
2.2. Dreumesen	12
<i>Gevoelig zijn voor signalen en gepast reageren</i>	12
<i>Respect voor de eigenheid</i>	12
<i>Bieden van kaders</i>	13
2.3. Peuters.....	14
<i>Gevoelig zijn voor signalen en gepast reageren</i>	14
<i>Respect voor de eigenheid</i>	15
<i>Bieden van kaders</i>	16
3. HET BEVORDEREN VAN PERSOONLIJKE VAARDIGHEDEN	18
3.1 Motoriek	18
<i>Baby's</i>	18
<i>Dreumesen</i>	21
<i>Peuters</i>	24
3.2. Cognitie	26
<i>Baby's</i>	26
<i>Dreumesen</i>	28
<i>Peuters</i>	29
3.3 Taal	31
3.4 Creativiteit	34
4. HET BEVORDEREN VAN SOCIALE COMPETENTIES	36
5. OVERDRACHT VAN NORMEN EN WAARDEN	40
6. DOORGAANDE ONTWIKKELLIJN.....	42
6.1 Volgen van de ontwikkeling	42
6.2 Doorlopende ontwikkelijjn met het basisonderwijs/de buitenschoolse opvang....	42
6.3 Zorgen rondom de ontwikkeling	44

7. EEN VASTE MENTOR	46
8. STAMGROEPEN	47
8.1 Stamgroepen	47
8.2 Werkwijze op de groepen	47
8.3 Haal- en brengtijden.....	48
8.4 Samenvoegen van de groepen	49
8.5 Verlaten van de stamgroep of stamgroepuimte	51
8.5.1 <i>Uitstapjes</i>	53
9. GROEPSINDELING.....	54
9.1 Beroepskrachtekindratio.....	54
9.1.1 <i>Afwijken van de beroepskrachtekindratio</i>	54
9.2 Vaste gezichten	58
9.3 Achterwacht.....	60
10. OPENINGSTIJDEN, EXTRA DAGEN EN SLUITINGSDAGEN	61
10.1 Openingstijden.....	61
10.2 Extra dagdelen aanvragen.....	61
10.3 Ruildagen.....	61
10.4 Sluitingsdagen	61
11. WENNEN.....	62
11.1 Nieuw op de locatie.	62
11.2 Wenafspraken.....	64
11.2.1 <i>Taken van de mentor</i>	64
11.2.2 <i>Begeleiding op de groep</i>	64
11.3 Doorstromen	64
11.3.1 <i>Informatieoverdracht tussen mentoren</i>	66
12. TAKEN VAN ONZE BEROEPSKRACHTEN.....	67
12.1 Onze medewerkers.....	67
12.2 Stagiaires en beroepskrachten in ontwikkeling.	68
12.2.1. <i>Pedagogisch medewerkers in opleiding (PMiO)</i>	68
12.3 De inzet van vrijwilligers	70
13. OUDERCONTACTEN EN OUDERRECHTEN	71
13.1 Informatie en contact.....	71
13.2 Oudercommissie.....	73
14. KWALITEITSONTWIKKELING BINNEN ONS KINDERDAGVERBLIJF.....	75
14.1 Beleid Veiligheid en Gezondheid.....	75
14.2 Ontwikkeling beroepskrachten.....	75
14.3 Inspectie Wet Kinderopvang	76

14.4 Klachten.....	76
14.4.1 <i>Interne klachtenprocedure</i>	76
14.4.2 <i>Externe klachtenprocedure</i>	77
14.5 Beleidscyclus.	77

Inleiding

Bij Komplayt zorgen we voor kinderen vanaf 0 jaar totdat ze naar de basisschool gaan. We zijn gevestigd in Amsterdam Zuidoost en bieden verantwoorde kinderopvang. Dit betekent dat we zorgen voor een gezonde ontwikkeling en het welzijn van de kinderen tijdens hun tijd bij ons.

We creëren een veilige en stimulerende omgeving en houden rekening met de individuele behoeften van de kinderen. Ons doel is om goede kwaliteit kinderopvang te bieden en om ouders, verzorgers en kinderen te ondersteunen. We werken samen om een positieve en gezonde omgeving voor de kinderen te creëren.

Ons pedagogisch beleidsplan geeft richting aan het werk van onze beroepskrachten, beroepskrachten in opleiding en stagiaires. Het zorgt ervoor dat iedereen dezelfde aanpak gebruikt en geeft (aanstaande) ouders inzicht in hoe wij werken. Onze visie is het uitgangspunt van dit plan. Ons beleid blijft zich ontwikkelen door regelmatig te evalueren, reflecteren en te actualiseren.

Onze visie luidt als volgt:

“Wij vinden dat ieder kind recht heeft zich in zijn eigen tempo en op zijn eigen niveau te ontwikkelen. Daarnaast geloven wij dat de ervaringen van jonge kinderen een zeer grote invloed heeft op het latere leven qua maatschappelijke positionering, persoonlijke levensstijl en levensverwachting. Door middel van een verzorgend en educatief aanbod in een veilige omgeving met veel interactie tussen het kind, andere kinderen en pm’ers geloven wij dat kinderen zich spelenderwijs optimaal kunnen ontwikkelen.”

We wensen u veel plezier met het lezen van ons pedagogisch beleidsplan.

Met hartelijke groet,
Het Komplayt team

N.B.

Daar waar ‘ouders’ staat, dient ‘ouders/verzorgers’ gelezen te worden.

Daar waar ‘beroepskrachten’ staat, dient ‘beroepskrachten, beroepskrachten in opleiding en ontwikkeling, vrijwilligers en stagiaires’ gelezen te worden.

1. Verantwoorde kinderopvang

Onder verantwoorde kinderopvang verstaan we vier belangrijke pijlers:

1. Een veilig gevoel;
2. Het bevorderen van persoonlijke vaardigheden;
3. Het bevorderen van sociale vaardigheden;
4. Kennismaken met de normen en waarden van Nederland.

We vinden het heel belangrijk dat kinderen zich veilig en welkom voelen. Dit is een voorwaarde voor hun gezonde ontwikkeling. Daarom is een veilig gevoel bij ons de basis.

We helpen kinderen om zich te ontwikkelen, zowel persoonlijk als sociaal. Persoonlijke ontwikkeling gaat over motoriek, denken (cognitie), taal en creativiteit. Sociale ontwikkeling gaat over omgaan met anderen en de rol in een groep.

Ook laten we kinderen kennismaken met de normen en waarden van Nederland. Dit helpt hen om later goed mee te doen in de maatschappij.

De vier pijlers horen bij elkaar en zijn allemaal even belangrijk.

Voorbeeld:

Een peuter gaat aan tafel in het 'restaurant' zitten voor de warme maaltijd in de middag. Dit gebeurt altijd op dezelfde manier: Eerst wachten tot iedereen zit en dan de vaste liedjes zingen. Deze voorspelbaarheid geeft een gevoel van veiligheid. Voor het eten zegt de beroepskracht: "Smakelijk eten!" Alle kinderen herhalen: "Smakelijk eten!" Hierdoor leert de dreumes de norm van "smakelijk eten" zeggen. Daarna eet de peuter met vork. Het prikken en scheppen is een hele uitdaging! Zo ontwikkelt de dreumes zijn fijne motoriek (persoonlijke ontwikkeling). Tijdens het eten praten de kinderen met elkaar. De beroepskracht stimuleert dit door vragen te stellen. Zo leren kinderen naar elkaar te luisteren en zelf ervaringen te (sociale ontwikkeling).

2. Een veilig gevoel

We geven de kinderen vrijheid binnen kaders. Door deze kaders weten kinderen waar ze aan toe zijn en wat ze kunnen verwachten. Door de vrijheid hebben kinderen de ruimte om zichzelf te zijn. En door passende reacties op de signalen die ze geven, krijgen en houden ze een veilig gevoel. Chique gezegd: we bieden emotionele veiligheid. Dit betekent dat kinderen zich geaccepteerd en erkend voelen. Ze leren dat ze anderen kunnen vertrouwen en zo relaties opbouwen.

We doen dit op drie manieren:

Gevoelig zij voor signalen en gepast reageren

We letten op de signalen die kinderen geven en reageren hier passend op. In vakjargon noemen we dit sensitieve responsiviteit. Zo zorgen we ervoor dat elk kind zich gezien, gehoord, geaccepteerd en ondersteund voelt.

Respect voor de eigenheid

We respecteren de eigenheid van kinderen en geven ze de ruimte om zelf dingen te proberen. In vakjargon noemen we dat respect voor de autonomie.

Bieden van kaders

We geven duidelijke grenzen (wat mag wel en wat mag niet?) en bieden een vaste dagstructuur, vaste groepen en routines.

2.1. Baby's

Gevoelig zijn voor signalen en gepast reageren

Als een baby huilt, kan dit betekenen dat ze honger hebben, moe zijn, pijn hebben of zich ongemakkelijk voelen. We controleren in zo'n geval of de baby, slaap, voeding, een schone luier of iets anders nodig heeft.

Lachen en glimlachen laten zien dat de baby gelukkig, plezierig of tevreden is. Om dit gevoel vast te houden, spelen of knuffelen we met de baby.

Wanneer een baby in de ogen wrijft of gaapt, betekent dit meestal dat ze moe zijn. We leggen de baby dan in bed voor een slaapje.

Als een baby de handen naar de mond brengt, kan dit een teken zijn van honger of de behoefte om te zuigen. We bieden dan voeding of een fopspeen aan.

Onrustig bewegen of wegstaren kan erop wijzen dat de baby overprikkeld is of zich verveelt. In dit geval veranderen we de omgeving, geven een rustmoment of bieden een nieuw speeltje aan.

Door deze signalen te herkennen en er passend op te reageren, zorgen we ervoor dat de baby zich begrepen en verzorgd voelt.

Respect voor de eigenheid

We respecteren de eigenheid van baby's door goed te kijken naar hun signalen en hun behoeften te respecteren.

Voorbeelden:

- We geven baby's de ruimte om hun omgeving te verkennen en te ontdekken, en begeleiden hen bij het nemen van kleine beslissingen, zoals welke kant ze op willen kruipen.
- Een baby draait zijn gezicht weg tijdens de voeding. Dit kan betekenen dat hij vol is. We bieden nog een keer de fles of het hapje aan bij twijfel. Draait de baby weer zijn gezicht weg, dan dringen we de voeding niet op.
- Als een baby huilt in bed na het slapen, kan dit betekenen dat hij wakker is en terug wil naar de groep. We halen het kind uit bed.
- Een baby kijkt weg en wrijft in zijn ogen tijdens het spelen. Dit kan betekenen dat hij moe is. We leggen het kind in bed om te rusten.
- We bieden speelmaterialen aan op kindhoogte. Hierdoor kan een kind zelf beslissen met welk speelgoed het wil spelen. We geven de baby's ruimte om te spelen op hun eigen wijze en tempo.

Het slaap- en voedingsschema passen we aan de behoefte van het kind aan: we volgen het schema van thuis.

Bieden van kaders

We volgen een vaste routine voor activiteiten. De verschoning, het naar bed brengen en het eten verloopt bijvoorbeeld via dezelfde stappen. We zorgen dat plekken voor baby's veilig zijn en aangepast zijn aan de ontwikkelingsbehoeften.

Voorbeelden:

- Tijdens het buitenspelen kunnen pedagogisch medewerkers de grondbox voor buiten neerzetten en uitklappen voor de baby's. Zo kunnen dreumesen en peuters niet over hen heen lopen en wordt voorkomen dat er een bal tegen hen aan komt. Het komt regelmatig voor dat een pedagogisch medewerker bij de baby in de box gaat zitten.
- Er kan ook gebruikgemaakt worden van kinderstoelen die buiten worden geplaatst, zodat de baby's de omgeving kunnen overzien.
- De speelmaterialen voor de baby's zijn licht van gewicht. Dit zorgt ervoor dat ze zich niet bezeren als ze iets laten vallen. We plaatsen de materialen op een manier zodat de baby's zelf kunnen kiezen waarmee ze willen spelen.
- De klimmaterialen voor oudere baby's zijn laag, zoals onze soft play klimset, zodat ze veilig kunnen klimmen en hun motorische vaardigheden kunnen ontwikkelen zonder risico op letsel.
- De baby's slapen in hun eigen bedje en zijn veilig. We houden rekening met hun slaap- en voedingsschema van thuis om hun ritme te respecteren.

We zorgen ervoor dat baby's op een veilige manier met andere kinderen kunnen spelen, altijd onder begeleiding van een volwassene. Zo leren ze om met anderen om te gaan, zonder dat ze te veel prikkels krijgen of dat er ongelukken gebeuren.

We hebben een gezond voedingsbeleid waarbij we kijken naar wat elke baby nodig heeft. We geven verse, gezonde maaltijden en letten goed op allergieën of speciale dieetwensen.

2.2. Dreumesen

Gevoelig zijn voor signalen en gepast reageren

Als een dreumes huult of onrustig is, kan dit betekenen dat ze honger hebben, moe zijn, pijn hebben of zich ongemakkelijk voelen. We controleren dan of de dreumes voeding, slaap, een schone luier of iets anders nodig heeft.

Lachen, glimlachen en klappen laten zien dat de dreumes gelukkig en tevreden is. Om dit gevoel vast te houden, spelen of knuffelen we met hen.

Wanneer een dreumes in de ogen wrijft, huult of zich aan ons vastklampt, betekent dit meestal dat ze moe zijn. We bieden dan rust of een rustige activiteit, zoals een boekje lezen.

Onrustig rondlopen, onvoorzichtig omgaan met speelgoed of zich afzonderen kan wijzen op overprikkeling, verveling of frustratie. We veranderen dan de omgeving, geven een rustmoment of bieden een nieuw speeltje aan.

Als een dreumes angstig is, bijvoorbeeld wanneer ze ergens opklimmen en niet meer af durven, zien we dit aan bevroren houding, huilen of roepen om hulp. We helpen door rustig en bemoedigend te spreken, hulp te bieden en/of hen voorzichtig te begeleiden naar een veilige plek.

Respect voor de eigenheid

Dreumesen zijn vaak erg nieuwsgierig, maar vinden nieuwe avonturen soms ook spannend. Daarom bieden we hen dagelijks veel momenten waarop ze zelf kunnen spelen en ontdekken, op hun eigen manier en in hun eigen tempo, terwijl de beroepskrachten altijd beschikbaar zijn om te ondersteunen.

Tijdens het vrije spel plaatsen we de speelmaterialen op kindhoogte, zodat dreumesen zelf keuzes kunnen maken over waar ze mee willen spelen.

Sommige dreumesen beginnen al met eenvoudige rollenspellen. Beroepskrachten spelen kindvolgend mee, wat betekent dat ze aansluiten bij de inbreng van de dreumes zonder het spel over te nemen of te sturen.

Tijdens het eten mogen de dreumesen kiezen uit het (beperkte) aanbod. Dreumesen spelen vaak nog parallel aan elkaar. Beroepskrachten stimuleren onderlinge interactie, maar dringen dit niet op.

Naarmate dreumesen ouder worden, kunnen ze steeds meer zelf doen. We moedigen hen aan om eenvoudige taken zelf te proberen, wanneer dit passend is in de situatie. Bijvoorbeeld hun handen over elkaar wrijven tijdens het wassen, een beker vastpakken, of hun rits, nadat er een begin is gemaakt, zelf omhoog trekken.

Bieden van kaders

We werken met vaste stamgroepen, groepsruimtes en een vast dagritme om voorspelbaarheid te bieden. Binnen dit ritme is er ook ruimte voor flexibiliteit.

We hanteren vaste routines voor terugkerende activiteiten zoals eetmomenten, slapen en verschonen. Dit zorgt voor voorspelbaarheid, wat een veilig gevoel geeft.

We hebben duidelijke gedragsafspraken, zoals: "We doen elkaar geen pijn, we zijn lief voor elkaar," "We delen," en "We helpen." We vestigen de aandacht op gewenst gedrag door kinderen die dit laten zien bijvoorbeeld een compliment te geven of een aai over de bol. Omdat empathie bij dreumesen nog niet volledig ontwikkeld is, begrijpen ze nog niet altijd dat duwen of slaan pijn doet. Daarom legt de beroepskracht dit uit en koppelt het aan gewenst gedrag. Bijvoorbeeld: als een dreumes slaat, zegt de beroepskracht: "We slaan niet, slaan doet pijn en nu is X verdrietig. Je mag wel aaien." De uitleg wordt kort en eenvoudig gehouden, zodat de dreumes het kan begrijpen.

Als een dreumes doorgaat met ongewenst gedrag, haalt de beroepskracht de dreumes uit de situatie. Ze geeft uitleg, tenzij de dreumes de situatie niet kan overzien of begrijpen. De beroepskracht zorgt in elk geval voor een rustige activiteit om het kind te kalmeren en af te leiden.

2.3. Peuters

Gevoelig zijn voor signalen en gepast reageren

Peuters praten beter dan dreumesen. Ze zeggen bijvoorbeeld dat ze honger hebben of moe zijn. We luisteren en bieden passende ondersteuning aan. Als een peuter huilt of onrustig is, kan dit betekenen dat ze pijn hebben, zich ongemakkelijk voelen, moe zijn of een conflict hebben. We observeren de situatie, nemen ongemakken weg, bieden rust of lossen conflicten op. Indien nodig, geven we emotionele steun door bemoedigend te knikken, te glimlachen, zachtjes te praten en nabij te blijven. Zo voelt de peuter zich veilig en begrepen.

Angst bij peuters kan zich uiten in huilen, verstijven, wegduiken, zich verstoppen, trillen, aan de hand van de beroepskracht willen blijven of een ruimte niet durven betreden. We blijven kalm en geduldig en erkennen de angst met woorden zoals: "Ik zie dat je bang bent." Afhankelijk van de situatie halen we het kind weg of helpen we de angst te overwinnen. Bijvoorbeeld, bij een overstuur kind bovenaan een glijbaan tillen we het eraf, maar als het kind het glijden spannend vindt, geven we een handje en moedigen we aan. We stellen gerust door zachtjes te praten, vragen te stellen om de angst te begrijpen, of af te leiden met positieve activiteiten.

Wanneer een peuter niet gaat spelen en zoekend of onrustig door de groep loopt, kan dit een signaal zijn dat ze zich vervelen, overprikkeld zijn, begeleiding nodig hebben of zich ongemakkelijk voelen in de omgeving. We helpen de peuter door nieuwe speelmogelijkheden aan te bieden, hen te betrekken bij activiteiten of hen een rustiger plek te geven om te spelen.

Als een peuter zich terugtrekt, kan dit een signaal zijn dat ze zich overweldigd, verlegen, moe of ongemakkelijk voelen, of behoefte hebben aan eigen ruimte en rust. We ondersteunen de peuter door hen de ruimte te geven die ze nodig hebben, zachtjes met hen te praten en hen aan te moedigen om deel te nemen aan de groep als ze er klaar voor zijn.

Respect voor de eigenheid

We geven peuters de ruimte om zelf keuzes te maken en zichzelf te ontdekken. Tijdens het vrij spelen kunnen ze bijvoorbeeld kiezen welke activiteit ze willen doen en waar ze mee willen spelen. Tijdens het eten kunnen peuters kiezen uit het aanbod. Dit helpt hen om te ontdekken wat hun voorkeur heeft en om hun besluitvaardigheid te ontwikkelen.

We bieden verschillende speelmaterialen aan waardoor peuters hun eigen interesses te volgen.

We respecteren de grenzen van de peuters als het gaat om interactie. Als een peuter aangeeft geen interesse te hebben in een bepaalde interactie, respecteren we die grens en dwingen we niet. We dringen bijvoorbeeld geen knuffels op.

Tijdens fantasiespellen spelen beroepskrachten op een kindvolgende manier mee. Kindvolgend meespelen betekent dat de beroepskracht het initiatief en de ideeën van het kind volgt tijdens het spel, zonder het over te nemen of te sturen.

We moedigen de peuters aan om voor zichzelf te zorgen op een manier die past bij de leeftijd. We stimuleren hen bijvoorbeeld om zelf hun jas en schoenen aan of uit te doen of om de handen te wassen voor de maaltijd. Hierbij bieden we de nodige ondersteuning en begeleiding, maar geven we ze ook de ruimte om het zelf te proberen.

Bieden van kaders

Om peuters rust en duidelijkheid te geven, werken we met vaste stamgroepen in een vaste ruimte en een vast dagritme. Dit maakt de omgeving voorspelbaar. Binnen het dagritme is er ruimte voor flexibiliteit. We streven naar zo min mogelijk wijzigingen, maar passen ons aan de behoeften van de peuters of praktische zaken aan. Het welzijn van de kinderen staat voorop.

We gebruiken vaste routines voor terugkerende activiteiten zoals eetmomenten, slapen en naar de wc gaan. Zo weten de peuters wat er van hen wordt verwacht en wat ze kunnen verwachten. Dit geeft hen houvast en een gevoel van veiligheid.

We hebben vaste gedragsafspraken om de lichamelijke en emotionele veiligheid van alle kinderen te waarborgen. Bijvoorbeeld: we doen elkaar geen pijn, we delen en we helpen elkaar. We vestigen aandacht op gewenst gedrag door kinderen die gewenst gedrag laten zien bijvoorbeeld een compliment te geven of een aai over de bol.

Als een kind ongewenst gedrag laat zien, kunnen we de volgende technieken inzetten:

- **Een alternatief aanbieden**

We keuren dat gedrag af (niet het kind zelf), bij voorkeur in de we-vorm. We leggen uit waarom het niet mag en benoemen het gewenste gedrag.

Bijvoorbeeld: "We gooien hier niet met blokken want als een blok iemand anders raakt doet dat pijn. Je mag wel met een zachte bal gooien."

- **Time-in**

Als een kind doorgaat met ongewenst gedrag, kan de beroepskracht een time-in inzetten. Ze zorgt dat de ongewenste situatie stopt en plaatst het kind dicht bij haar met een rustige activiteit. Hierdoor komt het kind tot rust en kan er over de situatie nagepraat worden.

- **Een oplossingskans bieden**

We geven het kind de kans om wat er is misgegaan zelf op te lossen.

Bijvoorbeeld: "Als je water laat vallen, ruim je het zelf op." Of: "Maak je de toren van een ander kind stuk, dan bouw je die weer op." Dit leert kinderen oorzaak-gevolg relaties leggen en verantwoordelijkheid nemen. Door het zelf op te lossen, groeit hun zelfvertrouwen en zelfredzaamheid.

- **Uit de situatie halen**

We halen het kind uit de situatie. We zoeken een plekje waar het kind tot rust kan komen. We zorgen er altijd voor wij het kind kunnen zien en het kind ons.

3. Het bevorderen van persoonlijke vaardigheden

We bevorderen de ontwikkeling van persoonlijke vaardigheden bij kinderen, zodat ze steeds zelfstandiger worden in een veranderende omgeving. Hierbij richten wij ons op de vaardigheden:

- Motoriek;
- Cognitie (denken en redeneren);
- Taal;
- Creativiteit.

3.1 Motoriek

Bewegen verbetert coördinatie, evenwicht, kracht en zelfredzaamheid. Het bevordert een goed gevoel en vermindert stress. Daarom geven we kinderen veel ruimte voor grote bewegingen (grote motoriek), fijne handbewegingen (fijne motoriek) en voelen (sensomotoriek).

Baby's

Baby's ontdekken de wereld voor een groot deel door alles in hun mond te stoppen. Dit wordt ook wel orale oriëntatie genoemd. Al onze materialen zijn hierop afgestemd: ze kunnen tegen een stootje, zijn niet giftig en kunnen makkelijk worden schoongemaakt.

Baby's doorlopen een min of meer vaste grove motorische ontwikkeling: van reflexen naar opdrukken in buikligging, draaien en rollen, daarna leren zitten, kruipen, zelfstandig staan en uiteindelijk lopen. Ieder kind doet dit in zijn eigen tempo en op zijn eigen wijze.

We stimuleren de grove motoriek door:

- We laten baby's vrij bewegen. We hebben een vloer met vloerverwarming zodat baby's wel de grip en stevigheid hebben maar ook het comfort van warmte.
- We stimuleren kruipen met speelgoed op afstand.
- We leggen kinderen regelmatig op hun buik om zo hun nek- en armspieren te oefenen.
- We bieden veilige objecten aan om op te trekken en te leren om zelfstandig te staan. Bijvoorbeeld de optrekstang of het piklerdoolhof.
- We stimuleren rollen door speelgoed kruislings aan te bieden.
- We hebben materialen waarop baby's veilig kunnen klimmen. Bijvoorbeeld de soft play foamblokken.
- We spelen spelletjes waarbij baby's zich kunnen uitrekken en reiken.
- Er is een uitklapbare grondbox voor buiten, zodat baby's beschermd zijn tegen oudere kinderen, ballen en fietsen.
- We maken gebruik van kruiptunnels om kruipen en verkennen aan te moedigen (een van hout: het Pikler doolhof en een van stof. De laatste is niet altijd aanwezig op de groep.)
- We zingen en spelen spelletjes om het ritmegevoel en de beweging op muziek te stimuleren.
- Er zijn speeltjes die hangen zodat baby's er tegenaan kunnen slaan of trappen. Deze hangen aan de babygym deze zetten de pm'ers in naar inzicht dus is niet altijd aanwezig op de groep.
- We maken beperkt gebruik van wipstoeltjes. We hebben een zitzak voor baby's dat beter is voor de rug. We gebruiken geen bumbostoeltjes.
- We maken geen gebruik van loopstoeltjes.

Fijne motoriek bij baby's gaat over het ontdekken dat hun handen en voeten van hen zijn en het verkrijgen van controle over deze lichaamsdelen.

We stimuleren de fijne motoriek door:

- Makkelijk grijpbare, lichte speelmaterialen aan baby's aan te bieden om veilig het grijpen te oefenen.
- Speciale babymaterialen aan te bieden om te ontdekken.
- Het gebruik van vingers te stimuleren door zachte blokken en ringen aan te bieden om mee te spelen.
- Kleine objecten aan te bieden die baby's kunnen oppakken en verplaatsen om grijpen te oefenen.
- Baby's verschillende materialen te laten ontdekken door te gooien, schuiven, slaan, omgooien of laten vallen. We houden hiermee rekening bij het aanbod van materialen.
- Samen met de oudste baby's een toren van drie blokken te bouwen om hun coördinatie te oefenen.
- Baby's aan te moedigen om bladzijden van babyboekjes om te slaan door de boekjes in de ruimte te leggen en het soms voor te doen.
- Baby's een extra lepel te geven tijdens het voeden om het grijpen en de oog-handcoördinatie te oefenen.
- Baby's tijdens eetmomenten de kans te geven om zelf te oefenen met het optillen van hun (oefen- of tuit) beker.
- Baby's aan te moedigen om zelf een stukje brood vast te houden en te eten.
- Baby's met een lepel te voeren en het eten met vingers (duim en wijsvinger) te stimuleren.
- Baby's tijdens een luierswissel de kans te geven om zelf mee te helpen. Jonge baby's doen dit door te ontspannen, iets oudere door mee te werken door bijvoorbeeld een been uit te steken of niet weg te trekken en de oudste kunnen helpen met bijvoorbeeld een sok uit te trekken.

We stimuleren de sensomotoriek door:

- We bieden speelmaterialen aan met verschillende texturen, zoals stof, plastic, rubber en riet, om de tastzin te stimuleren.
- We laten baby's spelen op verschillende oppervlakken zoals een zacht kleed of een gladde mat.
- We moedigen het voelen van verschillende texturen aan met stoffen, houten en badboekjes.

Dreumesen

Dreumesen leren om zelfstandig te zitten. Jonge dreumesen kunnen zelfstandig in en uit de zitpositie komen. Na verloop van tijd worden ze hier zo goed in dat ze tijdens het zitten kunnen spelen en zelfs een stoel zonder leuning kunnen gebruiken. De oudste dreumesen kunnen ook in een hurkzit gaan zitten en knielen. We stimuleren dit door lage stoeltjes op dreumesformaat aan te bieden op de groep.

De meeste jonge dreumesen kunnen al zelfstandig staan en sommige kunnen zelfs al wat stappen zetten. Het lopen gaat nog wat wankel en stilstaan kost nog best veel inspanning. Dreumesen die iets ouder zijn, lopen al meer zelfverzekerd, maar zetten hun voeten nog plat op de grond. Daarna ontdekken ze hoe ze kunnen klimmen. In het begin gebeurt dit vaak op handen en knieën, later meer rechtop, stapje voor stapje. De oudere dreumesen leren rennen, hoewel dit nog wel wat houterig kan zijn. Veel van de oudste dreumesen kunnen met hulp op één been staan. De meeste dreumesen vinden het heerlijk om van een lage glijbaan te glijden.

Om dit te stimuleren, bieden wij het volgende aan:

- We hebben in de buitenruimte speelmaterialen waar dreumesen veilig op kunnen klimmen. Bijvoorbeeld de Piklerboog en de dreumesklimwand.
- In de groep is een glijbaan waarop de dreumesen kunnen glijden.
- We gaan regelmatig naar speeltuintjes in de buurt waar dreumesen kunnen schommelen, glijden en klimmen.
- We hebben een Pikler-boot waarin dreumesen kunnen schommelen en omgedraaid op kunnen klimmen.
- We hebben een glijbaan binnen.
- We hebben een klimwand binnen.
- We laten dreumesen buiten rennen en wandelen om hun spieren te versterken.
- We bieden lage loopfietsen aan om coördinatie en evenwicht te verbeteren.
- We gebruiken muziek en dans om ritmische bewegingen en lichaamscoördinatie te stimuleren.
- Onze dreumesen kunnen kruipen in de kruiptunnel.

Dreumesen leren voor het eerst vangen. Daarom bieden wij materialen aan die langzaam bewegen en makkelijk vast te pakken zijn. Wij stimuleren het spelen op de volgende manieren:

- We doen spelletjes met de dreumesen met verschillende ballen om gooien, vangen en schoppen te bevorderen.
- We rollen met zachte ballen.
- We bieden lichte ballen aan waar dreumesen tegenaan kunnen schoppen.
- We hebben speeldoekjes die langzaam naar beneden dwarrelen en daarom makkelijk te vangen zijn.

Dreumesen beginnen met bouwen. In het begin is dat nog heel eenvoudig met twee of drie grote objecten. Oudere dreumesen kunnen steeds kleinere objecten hanteren en steeds meer.

Voor het bouwen bieden we de volgende materialen aan:

- Kosteloos materiaal zoals eierdozen, rolletjes en doosjes
- Speelset "Mijn eerste duplo"

Jonge dreumesen hebben nog niet de controle en verfijning om een dunne bladzijde uit een boek netjes om te slaan. Om hier mee te oefenen bieden we het volgende aan:

- Badboekjes
- Boekjes van stof
- Boekjes van dik karton
- Gehaakte boekjes
- Oude tijdschriften

Dreumesen houden van tekenen en knutselen. De aandacht ligt op de ontdekking dat ze zelf kleur aan kunnen brengen of een vorm kunnen veranderen. Het gaat nog niet om het bewust maken van iets met een doel. Dreumesen kunnen nog niet precies werken daarom bieden we het liefst grotere materialen aan. We bieden het volgende hiervoor aan:

- Dikke kleurpotloden
- Gifvrije vingerverf
- Waskrijtjes
- Het scheuren van papier
- 'Stempelen' met groot en makkelijk materiaal zoals een klein sponsje, champignonborsteltje of afwasborstelknop. We stempelen met gifvrije 'verf' (bijvoorbeeld yoghurt met een kleurtje) op een groot oppervlak.

Dreumesen doen graag dingen zelf doen. Dit is niet alleen goed voor hun (fijne) motoriek maar ook voor hun zelfredzaamheid en zelfvertrouwen. We bieden het volgende aan:

- Van een bakjes een simpele deksel afhalen en er weer op doen.
- Een lepel en vork gebruiken tijdens maaltijden.
- Dreumesen krijgen de mogelijkheid om zelf te oefenen om uit een beker te drinken.
- Dreumesen helpen zelf met fruit bereiden op eenvoudig niveau. Ze halen bijvoorbeeld de schil van een stukje banaan die is ingesneden of van een mandarijn waar al een schilletje los is gehaald.
- We laten kinderen helpen met het zelf aan- en uitkleden op het niveau dat bij hen past, bijvoorbeeld zelf de sokken uitdoen of het klittenband van de schoenen lostrekken.

Voor dreumesen is alles nieuw. Ze voelen dan ook graag aan alles. Sommige dreumesen ontdekken nog wel eens met hun mond. Daar houden we rekening mee binnen ons aanbod. We zorgen dus voor niet giftige en niet te kleine materialen. Als we spelen met materiaal dat niet in een mond thuis hoort doen we dit altijd onder direct toezicht. We stimuleren de sensomotoriek door:

- We gaan regelmatig naar een speeltuintje in de buurt waar kinderen kunnen spelen in de zandbak. Hier kunnen de dreumesen oefenen met scheppen, gieten en overhevelen.
- We bieden speelgoed met verschillende texturen zoals stof, rubber, hout en riet om de tastzin te stimuleren.
- We organiseren wateractiviteiten zoals spetteren in een waterbak om sensorische verkenning te bevorderen.
- Door te spelen met brooddeeg, water, scheerschuim, (gekleurde) yoghurt, modder en gekookte spaghetti ontdekken dreumesen verschillende structuren, temperaturen en stevigheden.
- We maken soms een blotevoetenpad zodat kinderen verschillende texturen en temperaturen met hun voeten kunnen voelen.

Peuters

Peuters maken een enorme ontwikkeling door op het gebied van grove motoriek: ze leren traplopen, stabiel rennen, huppelen, springen, op één been staan en beginnen met leren fietsen. Peuters hebben daarom veel tijd nodig om te kunnen bewegen. Vandaar dat we ten minste één keer per dag (tenzij het weer dit echt niet toelaat) naar buiten gaan.

We stimuleren de grove motorische ontwikkeling op de volgende manieren:

- In onze buitenruimte kunnen de peuters rennen.
- We bieden driewielers en loopfietsen aan om de coördinatie en balans te bevorderen. In onze buitenruimte kunnen de peuters ook klimmen op onze klimmaterialen.
- Peuters kunnen glijden van onze glijbaan in de buitenruimte.
- We gaan regelmatig naar speeltuintjes in de buurt waar kinderen kunnen klimmen, schommelen en glijden.
- We spelen regelmatig spelletjes zoals verstoppertje of tikkertje, waarbij de kinderen hun hele lichaam bewegen.
- We doen regelmatig zangactiviteiten waarbij de kinderen bewegen, zoals 'Zakdoekje leggen' of 'Hoofd, schouders, knie en teen'.
- We organiseren regelmatig een minidisco waarbij er gedanst wordt.
- We hebben een ballenbak.
- We hebben verschillende Piklermaterialen waarop kinderen kunnen klimmen.
- We hebben een klimwand in de binnenruimte.
- We hebben een glijbaan in de binnenruimte.

Peuters leren gericht tegen een bal te schoppen en oefenen met het gooien en vangen van een bal. We stimuleren dit door regelmatig balspelletjes te spelen met de kinderen.

Peuters leren gericht te bouwen, waarmee ze op een speelse manier hun fijne motoriek oefenen. We bieden materialen zoals Nopper, Duplo en houten blokken aan om mee te bouwen.

Tijdens het tekenen en knutselen leren peuters hoe verschillende materialen werken.

De oudste peuters kunnen al gericht iets maken. Voorbeelden hiervan zijn:

- Peuters leren knippen met veilige kinderscharen.
- Peuters leren lijmen met een lijmstift.
- Peuters leren stickers plakken.
- Peuters maken kunstwerken met kleurpotloden, krijtjes en verf.
- Peuters kleien met klei.

We stimuleren de fijne motoriek op de volgende manieren:

- We bakken soms met de kinderen, waardoor ze leren scheppen, mikken en kneden.
- Peuters helpen op hun eigen niveau met aan- en uitkleden. Sommige peuters kunnen zelf klittenband vastmaken, anderen kunnen al hun eigen rits of broeksknoop sluiten.
- We stimuleren peuters om zelf hun handen te wassen.
- We stimuleren het eten met bestek.

We stimuleren de sensomotoriek door bijvoorbeeld wateractiviteiten te organiseren, zoals spelen met de zandwatertafel, poppen in bad doen, of helpen met schoonmaken, bijvoorbeeld ramen of stoeltjes. Door te spelen met klei, kinetisch zand, gekleurde rijst, scheerschuim en ongekookte of gekookte pasta ontdekken peuters verschillende structuren, temperaturen en stevigheden.

3.2. Cognitie

Cognitieve vaardigheden zijn mentale processen die we gebruiken om informatie te begrijpen en verwerken.

Baby's

Cognitieve vaardigheden bij baby's gaat over onder andere over het manipuleren van materialen. Dit betekent dat ze met verschillende voorwerpen en materialen spelen, verkennen en experimenteren. We stimuleren baby's op de volgende manier hierbij:

- We blijven dicht bij pasgeboren baby's zodat ze ons goed kunnen zien. Ze kunnen ongeveer 20 cm ver kijken, net de afstand tussen de borst en het gezicht van de moeder.
- We bewegen langzaam en geven baby's de tijd om prikkels te verwerken. Wat voor ons normaal of saai is, kan voor een baby fascinerend zijn.
- We herhalen bewegingen en geluiden om baby's te helpen leren en patronen te herkennen. Dit vergroot hun gevoel van veiligheid en stabiliteit.
- We bieden een speelmobiel aan waar de baby mee kan spelen door tegen een speeltje aan te slaan of te schoppen. De mobiel heeft geen ronddraaiende onderdelen of geluid en is eenvoudig zodat het kind zelf kan ontdekken.
- We bieden speeltjes aan die geschikt zijn voor de ontwikkelingsfase van de baby. We beginnen met makkelijke en lichte speeltjes (bijvoorbeeld een doekje) en gaan geleidelijk over naar moeilijkere (bijvoorbeeld een balletje dat zwaarder is of lastiger te pakken).
- We variëren in materialen en bieden ook dagelijkse voorwerpen aan die interessant zijn voor de baby, zoals kunststof, plastic of siliconen deksels, houten of plastic lepeltjes, pitzzakjes, zakdoeken en sponzen.
- We beperken het aantal speeltjes dat tegelijkertijd beschikbaar is voor de baby om overprikkeling te voorkomen.
- We plaatsen speeltjes op de grond of op een laag oppervlak zodat de baby ze zelf kan pakken.
- We creëren een veilige speelomgeving voor de baby doordat we veel tussen de kinderen op de grond zitten en op deze manier toezicht kunnen houden.

Vanaf ongeveer 9 maanden kunnen veel baby's al simpele "puzzels" of "problemen" oplossen. Dit stimuleren we door middel van het volgende:

- We laten baby's bakjes stapelen. We stimuleren het bouwen van torens. We beginnen met twee bakjes tegelijk en later meerdere bakjes tegelijk.
- We bouwen een eenvoudige toren met bekers. We laten oudere baby's hem zelf omslaan. Zo zien ze wat er gebeurt als je tegen de toren aanslaat. Hierdoor leren ze voor het eerst over oorzaak-gevolgrelaties.
- We leggen verschillende speeltjes binnen handbereik van baby's en moedigen hen aan om te grijpen en te onderzoeken, wat hen helpt verschillende strategieën te bedenken om de speeltjes te bereiken.
- We laten baby's stap voor stap eenvoudige taken uitvoeren, zoals het pakken van een speeltje of het verplaatsen van een object van de ene naar de andere hand. Dit doen we door het voor te doen zodat baby's het na kunnen doen. We doen dit niet schools, maar via een spel.
- We laten baby's spelen met materialen van verschillende texturen, zoals zachte knuffels, harde blokken en rubberen speeltjes, zodat ze ontdekken hoe verschillende materialen aanvoelen.
- We laten baby's verschillende materialen onderzoeken door ze in hun mond te stoppen, zodat ze de verschillende smaken en structuren leren kennen.
- We laten baby's spelen met objecten die verschillende geluiden maken wanneer ze vallen, zoals houten blokken, metalen lepels en plastic bekers, zodat ze leren hoe verschillende materialen zich gedragen.
- We geven baby's speelgoed dat kan buigen, zoals rubberen bijtspeeltjes, en speelgoed dat niet buigt, zoals houten ringen, zodat ze leren hoe materialen op verschillende manieren reageren op druk.
- We bieden baby's speelgoed aan met verschillende vormen en kleuren om hun visuele waarneming te stimuleren en hen te helpen verbanden te leggen tussen verschillende objecten.

Een belangrijke cognitieve ontwikkelingsfase bij baby's is 'objectpermanentie'. Hierbij leren oudere baby's dat iets nog steeds kan bestaan, ook als het niet zichtbaar is. We stimuleren dit door kiekeboe te spelen met de baby's, waarbij we onszelf achter een doek verstoppen en weer tevoorschijn komen. Zo leren ze dat iets er nog steeds kan zijn, ook al zien ze het niet. We spelen ook verstopspelletjes met verschillende speeltjes.

Dreumesen

We bieden dreumesen meerdere objecten aan om mee te spelen. Zo leren ze omgaan met verschillende materialen, wat hun zelfvertrouwen vergroot. Dit geeft hen een gevoel van onafhankelijkheid en controle over hun omgeving. Naarmate ze beter met diverse materialen leren omgaan, groeit hun zelfvertrouwen en leren ze makkelijker nieuwe vaardigheden.

We bieden bijvoorbeeld een klopbank, vormenstoof en puzzels met één tot vijf stukjes met knopjes aan.

We stimuleren de verbeeldingskracht door dreumesen te laten spelen met verschillende objecten. Dreumesen kunnen zich nog geen dingen inbeelden, ze richten zich volledig op het hier en nu. We stimuleren hun verbeeldingskracht door poppen en flesjes aan te bieden, waarmee ze zorgzaam spel kunnen nabootsen, en autootjes en speelgoeddiertjes om fantasierijk spel te bevorderen.

Dreumesen zijn echte verzamelaars, en deze behoefte is er niet zonder reden. Door te verzamelen leren ze sorteren, bijvoorbeeld op grootte, kleur, textuur of inhoud. Zo leren ze de wereld om hen heen te ordenen in hun brein, wat hen een gevoel van controle geeft en helpt verbanden te leggen. Verzamelen en sorteren bevorderen de ontwikkeling van cognitieve vaardigheden zoals logisch denken en probleemoplossend vermogen.

Om aan hun behoefte om te verzamelen te voldoen, bieden wij mandjes, bakjes en bekers in verschillende groottes en materialen aan, evenals plastic poppetjes, gehaakte onderzettertjes, activiteitenringen van rubber en rubber (bad)diertjes.

Peuters

Wij vinden het belangrijk dat kinderen op een speelse manier leren. Daarom bieden we verschillende educatieve activiteiten aan die aansluiten bij de belevingswereld van de kinderen, zonder dat het 'schools' wordt.

Peuters leren dat ze zich iets kunnen verbeelden wat er niet is. Zo kunnen ze bijvoorbeeld praten over een situatie die al geweest is. Oudere peuters kunnen het ook hebben over situaties die nog moeten komen of die niet bestaan. Rollenspellen zijn hierbij belangrijk, daarom hebben wij een speelkeuken.

Puzzelen draagt bij aan de ontwikkeling van het geheugen, probleemoplossend denken en concentratie. Daarom bieden we verschillende puzzels aan. We beginnen met simpele puzzels van drie stukken met grote knoppen. Vervolgens gaan we over naar puzzels met vijf tot acht stukjes. Daarna geven we puzzels met kleinere knoppen en meer stukjes. Uiteindelijk bieden we puzzels zonder knoppen aan met meer stukjes. Zo maken we de puzzels steeds uitdagender om de vaardigheden van de peuters optimaal te ontwikkelen.

Ontluikende gecijferdheid voor peuters betekent dat ze beginnen te begrijpen wat hoeveelheden zijn. Dit is belangrijk omdat het de basis legt voor latere rekenvaardigheden. Peuters hoeven alleen cijfers te herkennen; ze hoeven ze nog niet te koppelen aan getallen of te kunnen tellen. De dagen van de week of maanden van het jaar zijn ook nog niet van belang. Dat komt later op de basisschool. Wij stimuleren ontluikende gecijferdheid door:

- Liedjes te zingen met cijfers erin, zoals "Hoedje van Papier" en "Berend Botje".
- Telwoorden te gebruiken in instructies, zoals "Een, twee, huppakee!"
- Alledaagse situaties te gebruiken om woorden zoals klein, groot, lang en kort te introduceren, bijvoorbeeld door te zeggen dat een potlood te kort is of dat de kraan hoog hangt.
- Regelmatig boekjes voor te lezen waarin getallen en voorzetsels voorkomen.
- Tellen tot 2 à 3 te stimuleren tijdens alledaagse activiteiten, zoals schoenen aantrekken of met z'n tweeën naast elkaar staan.
- Kinderen te laten helpen met het dekken van de tafel en het sorteren van voorwerpen, bijvoorbeeld bij ieder bord een beker neerzetten.
- Spelletjes te spelen waarbij tellen een onderdeel is, zoals "Zakdoekje Leggen" of verstoppertje.
- Termen voor grootte en gewicht te benoemen in alledaagse situaties, zoals "een groot, zwaar boek" of "een klein en licht veertje."

- Voorbeelden van tijdsaanduidingen te geven, zoals "Vanmiddag gaan we naar de speeltuin."
- Tellen te gebruiken in situaties waar dat nodig is, bijvoorbeeld: "Je bord is bijna leeg. Ik zie nog vijf stukjes wortel."

3.3 Taal

Taal helpt kinderen beter te communiceren en met anderen om te gaan. Wij bieden een taalrijke omgeving waardoor de woordenschat van de kinderen groter wordt zodat ze leren hun gedachten en behoefte uit te drukken.

Baby's

Jonge baby's praten nog niet met woorden, maar we kunnen alsnog met hen in gesprek gaan. Baby's reageren eerst met keelgeluidjes, daarna brabbelen ze onverstaanbaar en experimenteren met verschillende klanken. Sommige baby's kunnen tegen de tijd dat ze één jaar worden al een paar losse woordjes zeggen. Beroepskrachten houden er rekening mee dat baby's een langere reactietijd nodig hebben en communiceren met hun hele lichaam. Ze 'wijzen' bijvoorbeeld iets aan met hun ogen, tonen gevoelens met hun gezichtsuitdrukkingen, 'zeggen' dat ze gestrest zijn door gebalde vuisten, geven aan dat ze honger hebben of moe zijn door te huilen en laten weten dat ze tevreden zijn met een glimlach.

We stimuleren de taalontwikkeling door woorden te geven aan de behoeften en gevoelens van de baby's. "Ja, ik hoor je huilen. Ben je zo moe? Dan ga ik je lekker naar bed brengen."

We geven ook woorden aan de interesses van de baby. Dit zien we vaak omdat een baby ergens naar kijkt of naartoe gaat. In vakjargon heet dat 'joint attention'. Bijvoorbeeld: "Waar kijk je naar? Ah, je kijkt naar de lamp. Mooi hè? Het licht van de lamp."

We geven ook woorden aan wat er gebeurt en gaat gebeuren. Bijvoorbeeld: "Ik ga nu je sok uittrekken. Een, twee, ja daar gaat hij! Hij is uit. Kijk, hier is jouw sok!"

Dreumesen

Dreumesen leren steeds meer klanken uitspreken. Ze beginnen met makkelijke klanken zoals de "p" in papa en leren daarna dubbelklanken zoals "aa" of "ie". Sommige klanken, zoals de "g" of de "ts" in "fiets", blijven moeilijk. Als dreumesen twee jaar worden, kunnen ze vaak tussen de 50 en 300 woorden zeggen. Ze begrijpen vaak nog meer woorden. Daarom kunnen oudere dreumesen vaak al lichaamsdelen aanwijzen, eenvoudige opdrachten uitvoeren en plaatjes aanwijzen in een boek. De ene dreumes zegt met twee jaar nog losse woordjes de ander maakt al eenvoudige zinnen. Dit is beiden prima.

We helpen de taalontwikkeling door woorden te geven aan de behoeften en gevoelens van de dreumesen. Bijvoorbeeld: "Ach, wat kijk je verdrietig. Lukt het scheuren niet? Zal ik even bij je komen zitten?"

We geven ook woorden aan de interesses van de dreumes. Dit zien we vaak als een dreumes iets aan het onderzoeken is of iets meeneemt om te laten zien. Bijvoorbeeld: "Mooi hè, die tak. Hij voelt ruw. De tak komt van de boom. Kijk, daar staat hij."

We benoemen ook wat er gebeurt en wat er gaat gebeuren. Bijvoorbeeld: "We gaan zo lekker naar buiten. Wat moeten we dan eerst doen? O ja, eerst doen we onze jas en schoenen aan!" of "Ik ga je een schone luier geven. Kom maar, dan mag je op het trappetje klimmen."

We lezen dagelijks simpele boekjes voor. Tijdens het voorlezen benoemen we de plaatjes en stellen we vragen over het boek.

We zingen elke dag met de dreumesen. Hierbij herhalen we vaak dezelfde eenvoudige liedjes. Dreumesen genieten van deze herhaling en voorspelbaarheid.

Peuters

Peuter leren steeds meer woorden en leren om zinnen te maken. Ze leren om dingen in de directe omgeving woorden te geven, om toestemming te vragen en eenvoudige instructies te geven. Sommige van de oudere peuters kunnen al 1500 woorden zegen, hun gevoel benoemen en kennen hun eigen voor- en achternaam. Vaak is nog niet alles helemaal verstaanbaar voor onbekenden en zijn sommige vervoegingen nog wat lastig.

- We maken zaken visueel door te wijzen, voorwerpen bij een uitleg te pakken.
- We gaan met kinderen in gesprek en nemen de tijd voor hun reactie. We maken oogcontact en doen geen andere activiteiten tussendoor.
- We lezen dagelijks voor.
- We laten kinderen rijmen en zingen liedjes.
- We spelen samen met de kinderen waarbij we aansluiten op het taalniveau van de kinderen.
- We leggen uit wat we doen en wat we gaan doen.
- We vragen de kinderen om iets voor ons te doen. Afhankelijk van het niveau van het kind wordt dit steeds iets complexer. Een makkelijke opdracht is bijvoorbeeld "Pak je schoenen maar" een moeilijkere opdracht is "Pak je schoenen en jas maar en wil je daarna de deur dicht doen?"
- We moedigen kinderen aan om over verschillende onderwerpen te vertellen, van eenvoudige zaken tot complexere gebeurtenissen, zoals wat ze in het weekend hebben gedaan.
- We voeren gesprekjes met de kinderen en zorgen voor beurtwisselingen.
- We laten kinderen elkaar helpen of uitleg geven.
- We benoemen onze eigen gevoelens en vragen de kinderen hoe ze zich voelen, eventueel met behulp van tekeningen.

3.4 Creativiteit

Creativiteit gaat over het maken van iets wat er eerder nog niet was. Dit kan zijn om een probleem op te lossen, gevoelens te uiten of een verhaal te vertellen.

Baby's

Baby's zijn op een heel eenvoudig en tegelijk intens niveau creatief. Als ze geboren worden, handelen ze vooral vanuit reflexen. Die reflexen nemen in de loop van de tijd af. Dat betekent dat ze doelgericht moeten gaan bewegen. Dit hebben ze nog niet eerder gedaan. Voor hen is dit helemaal nieuw en een oplossing om ergens, bijvoorbeeld bij een interessant speeltje, te komen. Hoewel je misschien bij creativiteit niet direct aan leren rollen, kruipen, optrekken en lopen denkt, is juist dit een uiting van creativiteit bij baby's.

Hetzelfde geldt voor geluiden maken. Eerst kon de baby het nog niet en opeens ontdekt hij dat het wel kan. Door met geluiden te experimenteren, is de baby heel creatief bezig. Hij leert hierdoor zijn gevoelens te uiten en kan problemen oplossen (bijvoorbeeld een fles krijgen als hij honger heeft). Baby's ontdekken dat verschillende materialen verschillend reageren. Door ergens op te slaan of tegen aan te schoppen, krijg je ineens een geluid. Ook dit valt onder creativiteit bij een baby.

Wij stimuleren de creatieve ontwikkeling doordat we hier ruimte en tijd voor geven en op positieve wijze reageren op de pogingen van de baby. Bijvoorbeeld door er woorden aan te geven, een complimentje te geven of een glimlach te schenken.

Dreumesen

Dreumesen zijn creatief doordat ze ontdekken dat ze dansbewegingen kunnen maken. In het begin is dit nog niet zo doelgericht, maar later gaat het steeds soepeler. Ook leren dreumesen simpele dingen te bouwen. Ze vinden het leuk om te zingen of te neuriën. Zelf een liedje maken met klanken doen ze dan ook heel graag. Dreumesen kunnen al eenvoudige problemen oplossen, zoals iets uit een bakje halen of uitzoeken hoe een speeltje werkt. Ten slotte maken dreumesen graag verzamelingen door dingen bij elkaar te leggen. Ze sorteren op een creatieve manier, bijvoorbeeld op kleur, grootte of doel.

Wij stimuleren de creatieve ontwikkeling van dreumesen door ze veel spel aan te bieden waarin ze de tijd krijgen om te ontdekken en te experimenteren. We zeggen

vaak dat we vertrouwen hebben in wat de dreumes kan ("ja, je kunt het wel!") en laten dat ook non-verbaal zien. Bijvoorbeeld door een bemoedigende knipoog te geven, mee te kijken naar wat de dreumes heeft ontdekt, of interesse te tonen als de dreumes iets nieuws kan.

Peuters

Peuters uiten hun creativiteit tijdens rollenspellen. Vooral oudere peuters kunnen verhalen bedenken en naspelen. Ze beginnen ook steeds doelgerichter danspasjes te maken. Hierbij imiteren ze elkaar of volwassenen en combineren deze met hun eigen bewegingen.

Peuters kunnen steeds doelgerichter iets bouwen en maken met knutselspullen. Als ze tegen problemen aanlopen, kunnen ze hier soms al zelfstandig een oplossing voor vinden. Bijvoorbeeld, als een poppetje steeds van het bouwwerk afvalt, kan een peuter bedenken hoe het anders gebouwd kan worden. Ook bij knutselen zijn peuters steeds beter in staat om problemen op te lossen. Bijvoorbeeld, ze bedekken een kras met een sticker of repareren een te ver geknipte knip met plakband.

Wij stimuleren de creativiteit van peuters door niet direct in te grijpen als ze een probleem tegenkomen, tenzij de veiligheid in gevaar is. Dit geeft hen de kans om zelf een oplossing te bedenken. Als ze er niet uitkomen, bieden wij één of meerdere oplossingen aan.

4. Het bevorderen van sociale competenties

We helpen kinderen om goed met anderen om te gaan. We leren hen spelenderwijs sociale vaardigheden, zodat ze steeds beter zelfstandig vriendschappen kunnen maken en onderhouden.

Baby's

De sociale ontwikkeling van baby's verloopt van onbewust naar bewust.

Baby's passen onbewust hun gedrag aan in verschillende situaties aan. Ze hebben nog niet goed door dat ze een eigen persoon zijn met een eigen wil. Als ze wat ouder worden, beginnen ze te anticiperen op gebeurtenissen, zoals stoppen met huilen wanneer een beroepskracht de slaapkamer binnenkomt. Ze oefenen met het imiteren van gezichtsuitdrukkingen.

Baby's van ongeveer 7 maanden worden opgetogen over hun eigen prestaties en uiten dit door te babbelen, sputteren en lachen. Ze verkennen hun omgeving steeds doelbewuster, willen gezichten van vertrouwde personen vastpakken en met de mond ontdekken. Als hun favoriete speelgoed kwijtraakt, proberen ze het eerst zelf te pakken en worden boos als dit niet lukt.

Baby's gaan steeds doelbewuster handelen en leren beter te anticiperen op gebeurtenissen. Ze doen bijvoorbeeld hun armpjes omhoog wanneer de beroepskracht hun jas aantrekt. Ze worden meer geïnteresseerd in het observeren van anderen en proberen dit zelfstandig na te doen. De eenkennigheid neemt af en ze richten zich weer meer op anderen.

We stimuleren de sociale ontwikkeling van baby's door:

- Spiegels op ooghoogte van het kind te plaatsen, zodat het zijn/haar eigen handelingen kan observeren.
- Imitatiespel te doen waarbij we de gezichtsuitdrukkingen van het kind nabootsen. Dit kan het kind stimuleren om onze gezichtsuitdrukkingen na te bootsen en te leren over emoties.
- Ervoor te zorgen dat het kind andere kinderen kan zien, maar het wel in de gaten te houden. Als het kind overprikeld raakt, kunnen we het beschermen door het in de box te leggen of op schoot te nemen.

- Te reageren op de interactiepogingen van het kind. Bijvoorbeeld, als het kind aan het spelen is en naar ons kijkt, zeggen we iets als "Je bent zo goed aan het spelen! Wil je me laten zien wat je doet?" Zo leert het kind dat zijn/haar gedrag invloed heeft op anderen.
- Te werken met vaste gezichten. Hierover leest u meer verderop in dit plan.

Dreumesen

Tijdens de sociale ontwikkeling van dreumesen gebeurt er heel veel. Dreumesen tonen interesse in het observeren van anderen en proberen vervolgens deze handelingen zelfstandig na te doen. Ze beginnen zich weer op anderen te richten en worden minder eenkennig. Dit is de fase waarin ze contacten met andere volwassenen en kinderen ontwikkelen, zich aan hen hechten en zich veilig voelen bij deze personen.

Dreumesen ontdekken dat emoties van anderen kunnen variëren en beginnen deze emoties beter te begrijpen. Dit beperkt zich meestal tot boos, blij en verdrietig.

Dreumesen beginnen dagelijkse handelingen van ouders en beroepskrachten te imiteren, zelfs als deze er niet zijn. Hun woordenschat groeit, waardoor ze beter over hun gevoelens kunnen praten en hun empathie groter wordt. Daarnaast kunnen dreumesen onderscheid maken tussen jongens en meisjes.

Hoewel ze nog niet echt samen spelen, neemt het contact met andere kinderen toe. Ze voeren activiteiten uit naast anderen, wat we "parallel-spel" noemen. Ze ervaren dat andere kinderen hen kunnen storen tijdens het spelen van hun eigen spel.

Oudere dreumesen spelen voor het eerst met poppen. Ze oefenen voor het eerst om zorg te dragen voor een ander.

We stimuleren de sociale ontwikkeling van dreumesen als volgt:

- We herhalen het gedrag dat we willen dat dreumesen nadoen. Zo kunnen ze het beter begrijpen en imiteren.
- We geven dreumesen complimenten als ze het gewenste gedrag nadoen, zoals: "Goed geprobeerd!" of "Wat lief van jou!"
- We moedigen interactie tussen dreumesen aan door middel van spelletjes en activiteiten die geschikt zijn voor hun leeftijd en ontwikkeling.

- We geven individuele aandacht aan dreumesen om hun gevoel van veiligheid en verbondenheid te vergroten. We praten met hen, geven knuffels en bevestiging, en luisteren naar hun behoeften en zorgen.
- We geven het goede voorbeeld door zelf sociaal gedrag te laten zien naar collega's en ouders. Zo zien dreumesen hoe ze op een respectvolle en vriendelijke manier met anderen kunnen omgaan.
- We benoemen gevoelens van dreumesen tijdens dagelijkse activiteiten, zoals tijdens het spelen, eten, slapen en aankleden. We gebruiken woorden als "blij," "boos," "verdrietig" en "bang."

Dreumesen moeten nog leren hoe zij zelf conflicten kunnen oplossen. Daarom helpen wij ze hierbij af te leiden of de situatie te veranderen. Oudere dreumesen leren om sorry te zeggen.

Peuters

Peuters beginnen meer contact te krijgen met andere kinderen. Langzamerhand leren ze steeds beter samen te spelen en elkaar te helpen. Ze ontwikkelen ook empathie, waardoor ze leren om door de ogen van een ander naar een situatie te kijken. Een oudere peuter kan bijvoorbeeld al een ander kind troosten. Veel peuters vinden het dan ook erg leuk om poppen te verzorgen.

Er ontstaan de eerste vriendschappen, maar deze zijn nog flexibel. Er is nog geen sprake van vaste clubjes. Peuters zijn nog niet in staat om een ander kind bewust structureel te pesten.

Peuters doen graag volwassenen na tijdens imitatiespel. Ze doen bijvoorbeeld alsof ze koken of met speelgoedauto's rijden. Deze imitatiespelletjes helpen hen om de wereld om hen heen en de relaties tussen mensen beter te begrijpen. Zo leren ze bijvoorbeeld dat een bejaard persoon zich anders gedraagt dan een kind.

- We stimuleren de verbeeldingskracht van de kinderen door hen aan te moedigen hun eigen verhalen te bedenken en rollenspellen te spelen in de daarvoor bestemde hoeken.
- We praten met de kinderen over hun emoties en gevoelens, bijvoorbeeld naar aanleiding van hun eigen verhalen en belevenissen.

- We geven het goede voorbeeld door zelf sociaal gedrag te laten zien. We behandelen kinderen en collega's op dezelfde manier waarop we willen dat de kinderen zich ook gedragen.
- We zorgen voor voldoende gevarieerd en uitdagend speelgoed, zoals poppen, auto's, blokken, dier en keukentje. Hiermee kunnen peuters verschillende rollenspellen spelen en hun verbeeldingskracht gebruiken.
- We spelen zelf met de peuters mee tijdens rollenspellen. Dit stimuleert hun nieuwsgierigheid en verbeeldingskracht en motiveert hen om mee te doen.
- We laten peuters hun eigen creativiteit en ideeën inbrengen in hun spel door open vragen te stellen, zoals "Wat wil jij spelen?" of "Hoe kunnen we deze poppen samen laten werken?" Dit vergroot hun verbeeldingskracht en probleemoplossend vermogen.
- We stimuleren kinderen om elkaar te helpen. Bijvoorbeeld als een kind naar ons toekomt, kunnen we een ander kind vragen om te helpen in plaats van het zelf te doen.
- We betrekken kinderen bij het troosten van elkaar, bijvoorbeeld door een simpele opdracht te geven zoals water halen voor een kind dat gevallen is.

Bij een conflict tussen twee kinderen stimuleren we ze om hun grenzen aan te geven en te praten over hun gevoelens. We luisteren naar beide kanten en moedigen aan om woorden te gebruiken. Indien nodig helpen we hen hierbij. Zo leren peuters conflicten op een positieve manier op te lossen.

5. Overdracht van normen en waarden

We laten kinderen kennismaken met algemeen aanvaarde waarden en normen in Nederland. Zo leren ze respectvol met anderen om te gaan. Het uitgangspunt is dat ze een waardevol onderdeel van de samenleving zijn en worden.

Baby's

We laten baby's kennismaken met respectvolle omgang door een voorbeeldfunctie in te nemen. We gaan in op hun behoeften, zoals een fles geven als een baby honger heeft, wat zorgzaamheid en responsiviteit toont. We bieden een liefdevolle omgeving met veel aandacht en emotionele intimiteit, die veiligheid en geborgenheid bevordert. Tijdens verzorgingsmomenten tonen we liefdevolle aandacht, zorgzaamheid en geduld, wat de waarde van geduld en respect benadrukt. We raken baby's op een zachte manier aan, wat tederheid en respect voor lichamelijke integriteit laat zien.

Dreumesen

We stimuleren dreumesen om respect te hebben voor anderen en hun bezittingen. We weten dat dreumesen dit nog aan het leren zijn, dus we laten zien hoe je netjes vraagt of je iets mag hebben ("mag ik ...?"). We begrijpen dat een dreumes dit vaak nog niet uit zichzelf zal doen.

We stimuleren zorgzaam gedrag door dreumesen te laten zien hoe ze voor poppen kunnen zorgen, bijvoorbeeld door zelf een pop vol aandacht in onze armen te houden.

We moedigen dreumesen aan om speelgoed en andere dingen te delen en samen te spelen met andere kinderen. We complimenteren de dreumesen bij wie dit al lukt.

We oefenen met dreumesen om te wachten op hun beurt tijdens spelletjes en dagelijkse activiteiten, zoals het aantrekken van jassen en schoenen voor het naar buiten gaan.

We stimuleren zorg voor de omgeving door samen met de kinderen op te ruimen na het spelen. We begrijpen dat dreumesen bij het opruimen nog beperkt overzicht

hebben. Het gaat erom dat ze leren dat er na het spelen wordt opgeruimd, niet dat ze het zelf al goed kunnen.

We gebruiken dagelijkse situaties om basisnormen zoals "alsjeblieft" en "dankjewel" aan te leren, vooral doordat we als beroepskrachten zelf deze woorden gebruiken.

Peuters

We leren peuters respect te hebben voor anderen en hun bezittingen door zelf het goede voorbeeld te geven. We stimuleren kinderen om netjes te vragen als ze iets willen hebben, bijvoorbeeld door te zeggen: "Hoe vragen we dat ook alweer? Mag ik alsjeblieft...?" Kinderen die netjes om iets vragen, belonen we met positieve aandacht, zoals een compliment, glimlach of aai over de bol.

We stimuleren zorgzaam gedrag door peuters te laten zien hoe ze voor zichzelf, anderen en hun omgeving kunnen zorgen. Bijvoorbeeld door hen een plant water te laten geven of een pop te verzorgen.

We moedigen peuters aan om speelgoed en andere dingen te delen. Dit doen we door van sommige speelmaterialen maar een beperkt aantal of één stuk te hebben. Kinderen die delen, krijgen positieve aandacht van ons. Als delen lastig is, helpen we de kinderen met het verdelen van beurten, bijvoorbeeld door het gebruik van een zandloper.

We stimuleren geduld door peuters te leren om te wachten op hun beurt en op elkaar tijdens spelletjes en dagelijkse activiteiten, zoals tijdens het eten of bij het naar binnen gaan na het buitenspelen.

We stimuleren zorg voor de omgeving door peuters te leren om op te ruimen na het spelen. We gebruiken tijdens het opruimen een opruimlied. Beroepskrachten helpen mee met opruimen om het goede voorbeeld te geven.

Tijdens dagelijkse situaties oefenen we basisnormen zoals "alsjeblieft" en "dank je wel" te zeggen. We doen dit bijvoorbeeld door te vragen: "Wat zeg je dan?" als we een kind iets geven, of iets vast te houden tot een kind "dank je wel" heeft gezegd. Beroepskrachten gebruiken deze termen ook, zodat we het goede voorbeeld geven.

6. Doorgaande ontwikkellijn

Bij Komplayt vinden we het belangrijk dat kinderen zich in hun eigen tempo kunnen ontwikkelen. We kijken regelmatig hoever een kind is in zijn of haar ontwikkeling en helpen het kind om verder te groeien. We willen dat kinderen zo goed mogelijk voorbereid zijn op de basisschool. Daarom zorgen we ervoor dat informatie over de ontwikkeling van het kind wordt overgedragen aan de basisschool. Op deze manier weet de leerkracht van de basisschool hoe het met de ontwikkeling van het kind gaat en of er nog bijzonderheden zijn. Hetzelfde geldt voor de overgang naar de buitenschoolse opvang. We volgen de ontwikkeling van de kinderen gericht en bieden extra begeleiding als dit nodig is, zodat de overgang naar de volgende levensfase zo soepel mogelijk kan verlopen.

6.1 Volgen van de ontwikkeling

Om de ontwikkeling van het kind te volgen, observeert de mentor het kind minstens eens per jaar. Dit gebeurt met behulp van onze eigen observatiemethode.

In de laatste drie maanden voordat peuters naar de basisschool gaan, doet de mentor een laatste observatie. Ook deze observatie vindt plaats met behulp van onze eigen observatiemethode.

6.2 Doorlopende ontwikkellijn met het basisonderwijs/de buitenschoolse opvang

We streven naar een doorlopende ontwikkellijn met het basisonderwijs en, indien van toepassing, met de buitenschoolse opvang.

Tijdens het laatste oudergesprek, voordat het kind vertrekt bij Komplayt, bespreekt de mentor de laatste observatie. Ouders krijgen deze mee, zodat zij deze zelf kunnen doorgeven aan de basisschool en eventueel aan de buitenschoolse opvang.

6.3 Zorgen rondom de ontwikkeling

Als we één of meerdere opvallendheden constateren in de ontwikkeling of in het gedrag van een kind en we maken ons hier zorgen over, dan volgen we het volgende stappenplan:

- Stap 1: De beroepskracht bespreekt de zorgen met de mentor van het kind. Als de mentor zelf iets opmerkt in het gedrag of in de ontwikkeling van een kind, bespreekt hij of zij dit met de collega's van de groep van het kind.
- Stap 2: De mentor kan op basis hiervan informatie vragen aan de ouders van het kind. Dit kan ervoor zorgen dat de mentor besluit om geen verdere actie te ondernemen, bijvoorbeeld omdat het gedrag verklaarbaar is of omdat ouders zelf passende hulp hebben ingeschakeld, zoals medische- of opvoedkundige hulp.
- Stap 3: Als de zorgen blijven bestaan, bespreekt de mentor van het kind de situatie met de pedagogisch coach van Sterk in Kinderopvang. De pedagogisch coach kan de mentor adviseren en, als dit nodig is, de andere beroepskrachten op de groep begeleiden bij het (pedagogisch) handelen.
- Stap 4: Als de pedagogisch coach geen passend advies kan geven, of als het gegeven advies niet tot het gewenste resultaat leidt en de zorgen blijft bestaan, bespreekt de mentor (indien nodig, samen met de pedagogisch coach) de zorgen met de ouders. De ouders wordt toestemming gevraagd om hulp in te schakelen bij hulpinstanties en/of ze worden doorverwezen naar geschikte en professionele hulpinstanties vermeld op de sociale kaart. Tijdens dit gesprek worden er afspraken gemaakt over hoe de mentor en ouders elkaar informeren over de hulp.

7. Een vaste mentor

We koppelen we elk kind aan een mentor.

Tijdens het intakegesprek informeert de mentor de ouders en het kind dat hij of zij de mentor is. Hierdoor weten ouders en kind meteen wie hun mentor is en is er meteen persoonlijk contact.

Als ouders niet meer zeker weten wie de mentor van hun kind is, kunnen zij dit altijd even navragen bij de pedagogisch medewerkers op de groep of de locatiemanager. Ouders kunnen ook in de digitale ouderomgeving (Portabase) zien aan welke mentor zij zijn gekoppeld.

De mentor bespreekt de ontwikkeling van het kind minimaal eens per jaar met de ouders. Dit gebeurt bij voorkeur op de opvanglocatie. De mentor is ook het aanspreekpunt voor ouders bij vragen over de ontwikkeling en het welbevinden van het kind. Ouders mogen altijd een afspraak maken met de mentor hiervoor.

Naast het zijn van het eerste aanspreekpunt en het bespreken van de ontwikkeling van kinderen, heeft de mentor nog een aantal extra taken:

- De mentor organiseert het verjaardagfeest van het kind;
- De mentor organiseert vieringen, zoals wanneer het kind een broertje of zusje krijgt;
- De mentor communiceert bijzonderheden over het kind aan de rest van het team, zoals allergieën, medische bijzonderheden en eventuele extra persoonlijke behoeften.
- De mentor zorgt voor de administratieve taken rondom het kind, zoals het bijhouden van verjaardagen, het invullen en bewaren van toestemmingsformulieren en het plannen en houden van oudergesprekken.

8. Stamgroepen

8.1 Stamgroepen

Een kind wordt bij Komplayt opgevangen in een vaste stamgroep. Een stamgroep is een vaste groep kinderen in een eigen ruimte, die past bij de leeftijd en sfeer van de kinderen. Tijdens de rondleiding vertelt leidinggevende aan de ouders en het kind in welke stamgroep het kind komt.

Komplayt bestaat uit 3 horizontale groepen:

Naam stamgroep	Leeftijd	Maximum kinderen tegelijk in de stamgroep
Rupsjes	0 t/m 1,5 jaar	12
Coconnetjes	1 t/m 3 jaar	16
Vlinders	2,5 t/m 4 jaar	16

Tijdens de rondleiding worden ouders geïnformeerd over de stamgroep waarin hun kind geplaatst is. Dit is ook te terug vinden in het kindcontract. Als een kind naar een andere stamgroep gaat, wordt dit mondeling door de mentor met de ouder(s) besproken. Mochten ouders vergeten zijn in welke stamgroep hun kind zit kunnen ze dit altijd even navragen bij de mentor.

8.2 Werkwijze op de groepen

Voor baby's houden we het dagritme van thuis zoveel mogelijk aan. Tijdens de rondleiding vragen we ouders naar het dagelijks ritme van hun baby. Als er veranderingen zijn in het dagelijkse ritme van de baby, vragen we ouders om dit op te schrijven in het persoonlijke heen-en-weer schriftje van het kind. Op deze manier proberen we het ritme van de baby zo goed mogelijk aan te passen aan dat van thuis.

Het is belangrijk voor ons om goed contact te onderhouden met de ouder(s) over het voedings- en slaapschema dat thuis wordt gevolgd. We doen ons best om ons aan deze schema's te houden tijdens de opvang, maar kunnen er in bepaalde situaties ook

voor kiezen om de behoeften van de baby te volgen. Als de baby aangeeft eerder honger te hebben dan gepland, kunnen we de fles eerder geven en als de baby eerder moe is dan de ouders hebben aangegeven, kan hij of zij eerder naar bed worden gebracht. Naarmate de baby's ouder worden, zullen ze meer meegaan met het dagritme van de oudere kinderen.

Ritme is erg belangrijk voor dreumesen en peuters. Doordat de dagen min of meer hetzelfde verlopen, kunnen zij voorspellen wat er gaat gebeuren. Dit geeft een gevoel van controle en veiligheid. We hanteren ons vaste dagritme wel op een flexibele manier. Als het nodig is wijken we ervan af. De (veilige) situatie op de groep is ons uitgangspunt.

Het dagritme van de dreumesen en peuters ziet er als volgt uit:

- Vrij spel (eventueel ontbijt voor kinderen die dat willen);
- Fruit eten + verschoonronde;
- Kring;
- Vrijspel en daarnaast in kleine groepjes thema-activiteiten óf een groepsactiviteit;
- Buiten spelen;
- Lunch;
- Vrijspel + verschoonronde;
- Dreumesen slapen, peuters slapen. Kinderen die wakker zijn activiteit of vrij spel;
- Vrij spel binnen of buiten + verschoonronde;
- Cracker en/of yoghurt eten;
- Vrijspel, vrijspel met daarnaast in kleine groepjes activiteiten óf een groepsactiviteit;
- Samenvoegen + Tussendoortje eten;
- Vrij spel + verschoonronde.

Er kan van dit ritme worden afgeweken als er een uitstapje wordt gemaakt, als weersomstandigheden hierom vragen, indien zich een onverwachte omstandigheid voordoet of door overmacht.

8.3 Haal- en brengtijden

Om half 10 beginnen wij met ons dagelijkse programma. Wij willen ouders daarom vragen om de kinderen tot uiterlijk half 10 te brengen. Het ophalen kan flexibel, ouders kunnen in de app aangeven hoe laat zij hun kind komen halen. Wij sluiten afwisselend om 6 uur en om half 7. Indien ouders een uitgebreide overdracht willen, vragen wij hen vriendelijk maar dringend om hun kind(eren) een half uur voor sluitingstijd op te halen.

8.4 Samenvoegen van de groepen

Bij Komplayt kan het gebeuren dat groepen samen worden samengevoegd. Hierbij zijn een aantal zaken van belang:

- De stamgroep is een vaste groep. Het is vooraf bekend welke kinderen erin zitten en welke beroepskrachten er bij de stamgroep horen;
- Een kind mag in maximaal één andere stamgroep worden opgevangen naast zijn of haar eigen stamgroep;
- Er mag niet dagelijks bepaald worden hoe de groepen worden ingedeeld, aan de hand van het aantal aanwezige kinderen. Met andere woorden: als er een dag weinig kinderen blijken te komen, mag er niet ter plekke worden besloten om ze samen te voegen en een beroepskracht naar huis te sturen;
- Als er groepen worden samengevoegd, gebeurt dit met de hele groep. Dit gebeurt niet met enkel een deel van de kinderen van een stamgroep;
- Ouders worden vooraf op de hoogte gebracht van de manier waarop de samenvoeging zal plaatsvinden. Hierdoor kunnen zowel de beroepskrachten als de ouders de kinderen voorbereiden op het samenvoegen.

Er zijn twee wettelijk toegestane manieren om samen te voegen: structureel en incidenteel.

Structureel samenvoegen

Structureel samenvoegen is samenvoegen op vaste, regelmatige basis. Dit kan gebeuren wanneer er op bepaalde dagen minder kinderen zijn en er minder groepen nodig zijn.

- Voor het samenvoegen tijdens de dagranden is geen schriftelijke toestemming nodig. Deze manier van samenvoegen is een werkwijze die in ons pedagogisch beleidsplan staat beschreven.
- Ouders worden hiervan op de hoogte gesteld tijdens het intakegesprek.

Bij Komplayt wordt op de volgende momenten structureel samengevoegd:

- We beginnen de dag door op de Rupsjes samen te voegen van 07:00 uur tot 09:30 uur. Daarna gaan alle kinderen naar hun eigen groep.
- Aan het einde van de dag voegen we samen in de groepsruimte van de Rupsjes vanaf 16:30 uur.

In alle gevallen geldt dat bovenstaande alleen gebeurt mits de beroepskrachtkindratio dit toelaat. Als het nodig is, kunnen we ervoor kiezen om 's ochtends eerder naar de eigen groep te gaan of aan het einde van de dag pas later samen te voegen.

Incidenteel samenvoegen

Incidenteel samenvoegen

Incidenteel samenvoegen is eenmalig samenvoegen. Dit kan bijvoorbeeld als we weten dat er in de vakantie weinig kinderen aanwezig zullen zijn.

- Incidenteel samenvoegen mag alleen als er op de samengevoegde groep een vertrouwde beroepskracht aanwezig is. Een vertrouwde beroepskracht is een pedagogisch medewerker die de kinderen kent (dus niet per se een vast gezicht).
- We informeren ouders vooraf welke stamgroepen samenvoegen, in welke groepsruimte de kinderen worden opgevangen en wanneer. Dit betekent dat tijdens de vakantie kinderen in een andere stamgroep kunnen worden opgevangen dan normaal.
- Ouders moeten vooraf schriftelijke toestemming geven voor de specifieke data waarop we incidenteel samenvoegen.

Voor de vakantieperiode vraagt Komplayt ouders wanneer hun kinderen afwezig zullen zijn, zodat we weten op welke dagen er minder kinderen zullen zijn. Op basis hiervan kunnen we beslissen welke stamgroepen we samenvoegen en op welke dagen dit gebeurt. De kinderen zullen in deze situatie worden opgevangen in de groepsruimte van De Rupsjes.

8.5 Verlaten van de stamgroep of stamgroepruimte

Soms krijgen kinderen de gelegenheid om buiten hun eigen groepsruimte te gaan en andere plekken te ontdekken. Bij Komplayt zijn er verschillende momenten waarop dit mogelijk is, waarbij de volgende uitgangspunten centraal staan:

Verlaten van de stamgroep of stamgroepruimte

- Tijdens activiteiten, zoals buiten spelen mag er op groepsniveau afgeweken worden van de beroepskracht-kindratio (BKR). Op het totaal aantal kinderen blijft de BKR wel in stand.
- Activiteiten waarbij de stamgroepruimte tijdelijk kan worden verlaten, vinden plaats in de buitenruimte of buiten de grenzen van het kinderdagverblijf.
- Activiteiten worden alleen georganiseerd nadat er mondeling is overlegd door de beroepskrachten.

Tijdens het buitenspelen

Bij Komplayt vinden we het belangrijk dat kinderen gezond leven en daar hoort buitenspelen bij. Buitenspelen is niet alleen leuk, maar ook een plek waar kinderen motorisch kunnen worden uitgedaagd. Kinderen kunnen er rennen, ontdekken en energie kwijt raken. Bij Komplayt hebben we een compacte buitenspeelruimte met een hoog hek eromheen. In de buitenspeelruimte bevindt zich een schuurtje en een aantal speelattributen voor de kinderen, waaronder buizen aan de muur en Duplo platen. De buitenruimte is betegeld en voorzien van verkeersschilderingen zoals parkeervlakken. Komplayt beschikt niet over een aparte buitenruimte voor baby's. Wij zorgen ervoor

dat baby's veilig en ongestoord buiten kunnen spelen door baby's op een kleedje neer te zetten of door ze in kinderwagen te zetten.

Uitstapjes

Het is goed om af en toe ergens anders naartoe te gaan en nieuwe dingen te ontdekken. We kunnen bijvoorbeeld gaan wandelen in de buurt, naar de winkel voor boodschappen of naar een kinderboerderij of park. Meer informatie over onze uitstapjes staat beschreven in de volgende paragraaf.

8.5.1 Uitstapjes

Bij Komplayt kunnen we met de kinderen zowel grote als kleine uitstapjes maken.

- Kleine uitstapjes: dit zijn alle uitstapjes die te voet bereikbaar zijn.
- Grote uitstapjes: dit zijn alle uitstapjes die niet te voet bereikbaar zijn.

Bij uitstapjes stemmen de beroepskrachten het vervoersmiddel af op de leeftijdsgroep, het aantal kinderen en de behoeften van de kinderen die meegaan. Bij kleine uitstapjes kan er bijvoorbeeld gebruik worden gemaakt van lopen, bolderwagens of buggy's. Bij grote uitstapjes kan er bijvoorbeeld gebruik worden gemaakt van auto('s), bus(sen) of het openbaar vervoer.

Tijdens de uitstapjes nemen de beroepskrachten spullen mee om het welzijn en de veiligheid van de kinderen te waarborgen. Ze zorgen ervoor dat ze telefonisch goed bereikbaar zijn en hulp kunnen inschakelen mocht zich er een calamiteit voordoen. Bij grote uitstapjes gaan er, ongeacht de grootte van de groep, altijd twee volwassenen mee. Alleen kinderen van wie de ouders toestemming hebben gegeven voor een groot uitstapje mogen hieraan deelnemen. Meer informatie over de veiligheid rondom uitstapjes is te vinden in het beleid Veiligheid en Gezondheid.

9. Groepsindeling

9.1 Beroepskrachtkindratio

We streven naar een zo vast mogelijk personeelsrooster.

In de hal bij de ingang van de locatie hangt het infobord en hierop kunnen ouders en kinderen zien welke pedagogisch medewerkers er die dag werken. Hierop staan de namen van de aanwezige pedagogisch medewerkers.

Het aantal ingeroosterde beroepskrachten is afhankelijk van de beroepskrachtkindratio. De beroepskrachtkindratio is het wettelijk vastgestelde aantal kinderen dat door één pedagogisch medewerker mag worden verzorgd en begeleid in de kinderopvang. De BKR wordt bepaald door zowel het aantal kinderen dat moet worden opgevangen als de leeftijden van deze kinderen. Door te werken met de beroepskrachtkindratio zorgen wij ervoor dat elk kind de aandacht en zorg krijgt die het verdient en dat de veiligheid en het welzijn van de kinderen gewaarborgd blijft. De BKR geldt op de kinderopvanglocatie en bij uitstapjes. Voor het berekenen van het juiste aantal beroepskrachten op de groep gebruiken wij: www.1ratio.nl.

9.1.1 Afwijken van de beroepskrachtkindratio

Komplayt maakt gebruik van de 'drie-uursregeling', wat wettelijk is toegestaan omdat het kinderdagverblijf langer dan 10 uur achtereen geopend is. Dit betekent dat er maximaal drie uur per dag mag worden afgeweken van de beroepskrachtkindratio (BKR). Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

- Minimaal de helft van het aantal benodigde pedagogisch medewerkers moeten tijdens de afwijking aanwezig zijn.
- In de kindplanning wordt bijgehouden wanneer kinderen binnenkomen en wanneer zij naar huis gaan, zodat we inzichtelijk hebben wanneer we van de BKR afwijken. Als blijkt dat er toch op andere tijden wordt afgeweken of dat er langer afgeweken wordt dan is toegestaan, dan passen we het rooster incidenteel of structureel aan.
- Op het moment dat de drie-uursregeling van kracht is en er maar één pedagogisch medewerker op de groep aanwezig is, moet er altijd een tweede volwassene in het pand aanwezig zijn.

Komplajt hanteert onderstaande algemene kaders met betrekking tot de inzet van haar personeel en de BKR:

Groep	Aantal beroepskrachten	Personeelsdiensten	Pauzetijden	Samenvoegen dagranden
De Rupsjes	<u>Maandag</u> 1 <u>Dinsdag</u> 2 <u>Woensdag</u> 2 <u>Donderdag</u> 2 <u>Vrijdag</u> 2	<u>Maandag</u> 07:45 -16:45 <u>Dinsdag</u> 08:30 – 17:00 09:30 – 18:00 <u>Woensdag</u> 07:00 – 16:30 08:00 – 17:00 <u>Donderdag</u> 07:45 – 16:30 08:30 – 17:00 <u>Vrijdag</u> 07:00 – 15:45 09:30 – 18:00	<u>Maandag</u> 13:00 – 13:45 <u>Dinsdag</u> 13:30 – 14:15 14:15 – 15:00 <u>Woensdag</u> 12:15 – 13:00 13:00 – 13:45 <u>Donderdag</u> 13:30 – 14:15 14:15 – 15:00 <u>Vrijdag</u> 12:15 – 13:00 14:15 – 15:00	<p>Ochtend: de Rupsjes voegt van 07:00 tot 09:30 samen met De Coconnetjes en De Vlinders op de Rupsjes</p> <p>Middag: De Rupsjes voegt van 16:30 tot 18:00 samen met De Coconnetjes en De Vlinders op De Rupsjes.</p>
De Coconnetjes	<u>Maandag</u> 1 <u>Dinsdag</u> 1 <u>Woensdag</u> 1 <u>Donderdag</u> 1 <u>Vrijdag</u> 1	<u>Maandag</u> 09:30 – 18:00 <u>Dinsdag</u> 07:00– 16:00 <u>Woensdag</u> 08:30 – 17:30 <u>Donderdag</u> 09:00 – 18:00 <u>Vrijdag</u> 09:00 – 17:30	<u>Maandag</u> <u>14:15 – 15:00</u> <u>Dinsdag</u> 12:15 – 13:00 <u>Woensdag</u> 13:45 – 14:30 <u>Donderdag</u> 14:15 – 15:00 <u>Vrijdag</u> 13:45 – 14:30	<p>Ochtend: De Coconnetjes voegt van 07:00 tot 09:30 samen met De Rupsjes en De Vlinders op De Rupsjes.</p> <p>Middag: De Coconnetjes voegt van 16:30 tot 18:00 samen met De Rupsjes en De Vlinders op De Rupsjes.</p>

De Vlinders	<u>Maandag</u> 2	<u>Maandag</u> 07:00 – 16:15 08:45 – 17:30	<u>Maandag</u> 12:15– 13:00 13:45 – 14:30	Ochtend: De Vlinders voegt van 07:00 tot 09:30 samen met De Rupsjes en De Coconnetjes op De Rupsjes. Middag: De Vlinders voegt van 16:30 tot 18:00 samen met De Rupsjes en De Coconnetjes op De Rupsjes.
	<u>Dinsdag</u> 2	<u>Dinsdag</u> 07:45– 16:45 08:45 – 17:30	<u>Dinsdag</u> 13:00 – 13:45 13:45 – 14:30	
	<u>Woensdag</u> 2*	<u>Woensdag</u> 07:45 – 16:45* 09:30 – 18:00	<u>Woensdag</u> 13:45 – 14:30* 14:15 - 15:00	
	<u>Donderdag</u> 2	<u>Donderdag</u> 07:00 – 16:15 09:00 – 17:30	<u>Donderdag</u> 12:15 – 13:00 13:00 – 13:45	
	<u>Vrijdag</u> 2	<u>Vrijdag</u> 07:45 – 16:00 09:30 – 18:00	<u>Vrijdag</u> 13:00 – 13:45 14:45 – 14:30	
* Op woensdag is één medewerker vereist op De Vlinders. Er zijn echter twee medewerkers ingeroosterd voor die dag. Deze extra medewerker kan ondersteuning bieden op een andere locatie van Komplayt of indien nodig bijspringen op de locatie Vlinderkinderen.				

Er zijn diverse situaties waarin kan worden afgeweken van de BKR, waarbij Komplayt de volgende pedagogische afwegingen maakt:

- Aan de randen van de dag. Aan het begin en einde van de dag zijn er minder kinderen op de groep aanwezig, in verband met het brengen en halen van de kinderen door ouders. Daarnaast is er altijd een leidinggevende op kantoor aanwezig, om bij te springen zodra er tijdens de afwijking aan de dagranden hulp nodig is op de groep.
- Tijdens de pauzes. Tijdens de middagpauze gaan sommige kinderen slapen en blijft een kleinere groep kinderen wakker. Slappende kinderen hebben over het algemeen minder directe aandacht nodig, waardoor het veilig is dat medewerkers om beurten met pauze gaan. De pauzes vinden plaats tussen 12:00 en 16:00 uur en worden genomen als de (pedagogische) situatie op de groep dit toelaat. Daarnaast is er altijd een leidinggevende op kantoor aanwezig, om bij te springen zodra er tijdens de afwijking aan de dagranden hulp nodig is op de groep.

Tijdens bovenstaande situaties waarin wordt afgeweken van de BKR en de drie-uursregeling intreedt, is het ook dan belangrijk om de kinderen op de groep de beste mogelijke zorg en begeleiding te blijven bieden, met hierbij aandacht voor de individuele behoeften en ontwikkeling. Komplayt doet dit op de volgende manieren:

- De pedagogisch medewerker(s) die op de groep blijft, observeert de kinderen nauwlettend. Zij speelt in op de individuele behoeften van het kind en waarborgt op deze manier de emotionele veiligheid en de stabiliteit op de groep. Dit doet de pedagogisch medewerker bijvoorbeeld door:
 - Op een warme, ondersteunende manier te reageren op de aanwezige kinderen, bijvoorbeeld door oogcontact, complimenten, knuffels en gesprekjes aangaan.
 - Activiteiten en/of spel aan te bieden die zijn afgestemd op de behoeften van de kinderen op de groep.
 - Een positie in te nemen op de groep, waarbij de kinderen te allen tijde in het oog gehouden kunnen worden en er ingespeeld kan worden op verbale en non-verbale signalen van de kinderen.
 - Kinderen te verzorgen waar nodig, waarbij de andere kinderen niet uit het oog verloren worden.
- De pedagogisch medewerker(s) geeft haar collega een goede overdracht op het moment dat zij met pauze gaat of wanneer zij klaar is met haar dienst. Op die manier worden individuele behoeften en eventuele bijzonderheden van de kinderen op elkaar afgestemd.
- De pedagogisch medewerker(s) geeft tijdens de afwijking haar volle aandacht aan de kinderen. Praktische taken, zoals schoonmaak- en administratieve werkzaamheden, worden hervat op het moment dat er niet meer wordt afgeweken van de BKR.

Ouders/verzorgers worden geïnformeerd over afwijkingen van de beroepskrachtkindratio doordat het in het pedagogisch beleidsplan opgenomen is.

9.2 Vaste gezichten

Als een kind jonger is dan één jaar, zijn er maximaal twee vaste beroepskrachten die voor het kind zorgen. Eén van deze beroepskrachten is altijd aanwezig in de

stamgroep van het kind. Als er meer dan drie beroepskrachten tegelijkertijd werken in de stamgroep, zijn er maximaal drie vaste beroepskrachten toegewezen aan een kind jonger dan één jaar. Als een kind één jaar of ouder is, zijn er maximaal drie vaste beroepskrachten die voor het kind zorgen. Eén van deze beroepskrachten is altijd aanwezig in de stamgroep van het kind. Als er meer dan drie beroepskrachten tegelijkertijd werken in de stamgroep, zijn er maximaal vier vaste beroepskrachten toegewezen aan een kind van één jaar of ouder.

Er zijn twee uitzonderingen op het bovenstaande:

- Kinderen waarvan uit de overeenkomst blijkt dat er gebruik wordt gemaakt van dagopvang op wisselende dagen per week. In dat geval kan het zijn dat het kind niet gekoppeld wordt aan een vaste stamgroep, stamgroepruimte en vast aantal beroepskrachten.
- Als de ouder schriftelijke toestemming geeft dat hun kind voor een overeengekomen periode in een andere stamgroep dan de eigen stamgroep mag worden opgevangen. Dan kan er afgeweken worden van het aantal stamgroepen, stamgroepruimte en vaste aantal gekoppelde beroepskrachten.

Als Komplayt het organisatorisch, na inspanning, toch niet voor elkaar krijgt om de vaste gezichten in te plannen, bijvoorbeeld wegens ziekte, vakantie of verlof van één of meerdere vaste beroepskrachten, kan er afgeweken worden van het aantal vaste beroepskrachten mits er aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan. Zo is er bijvoorbeeld een inspanning gedaan om te zorgen dat ziekte of vakantie wordt opgelost door het inzetten van vaste beroepskrachten op de groep en gaat het om een kortdurende periode van maximaal vier aaneengesloten weken. Daarnaast zijn er ten hoogste twee of drie vaste beroepskrachten beschikbaar als vast gezicht.

Er kan maximaal vier aaneengesloten weken afgeweken worden van het vastegezichten criterium bij ziekte, vakantie of verlof. In een dergelijke situatie streeft Komplayt ernaar om de emotionele veiligheid van de kinderen en stabiliteit op de groep zoveel mogelijk te waarborgen. Om dit te realiseren, wordt er eerst gezorgd voor vervanging door een andere vaste medewerker van de locatie. Indien dit niet mogelijk is, wordt er gezocht naar een bekende, vertrouwde invalkracht. Komplayt de volgende maatregelen om de emotionele veiligheid en stabiliteit te waarborgen:

- Het dagritme is uitgewerkt en hangt op een zichtbare plek op de groep. Zo zijn alle beroepskrachten snel op de hoogte van het dagritme.
- Informatie over de behoeften en eventuele bijzonderheden van de kinderen kan worden teruggevonden in de kindmap op de groep. Relevante informatie

kan gemakkelijk opgezocht worden, zodat de kinderen de juiste zorg en voldoende aandacht krijgen.

- Wanneer een (onbekende) invalkracht samenwerkt met een vaste beroepskracht, wordt er een duidelijke taakverdeling vastgesteld. De invalkracht zal zich gedurende de dag meer bezighouden met randzaken en ondersteunende taken, terwijl de vaste beroepskracht zich richt op de meer intieme verzorgingsmomenten en momenten van individuele aandacht voor de kinderen.

Als we door uitval of ziekte van onze beroepskrachten de emotionele veiligheid van de kinderen in de groep niet kunnen waarborgen, ondanks bovenstaande maatregelen, kan Komplayt besluiten de locatie te sluiten.

9.3 Achterwacht

Als er maar één beroepskracht aanwezig is, dan moet er een volwassene binnen vijftien minuten op locatie kunnen zijn in geval van een noodgeval. De naam en het telefoonnummer van deze persoon zijn bekend bij alle werkzame personen van Komplayt. Deze gegevens zijn ook te vinden in de telefoon op de groep en op een uitgeprint blaadje in het keukenkastje.

Wanneer er een afwijking is van de beroepskrachtkindratio en er maar één beroepskracht op het kinderdagverblijf aanwezig is, dan moet er ten minste één andere volwassene in het pand aanwezig zijn ter ondersteuning.

10. Openingstijden, extra dagen en sluitingsdagen

10.1 Openingstijden

Komplayt is geopend op maandag tot en met vrijdag van 07:00 uur tot 18.30 uur.

10.2 Extra dagdelen aanvragen

Incidentele extra dagdelen kunnen uiterlijk twee weken van tevoren worden aangevraagd bij de bij de leidinggevende. Wij doen ons uiterste best zo flexibel mogelijk te zijn qua inzet van extra dagen. Maar door de wettelijke geregelde beroepskrachtkindratio kunnen wij geen plek garanderen. Vaste extra dagdelen leiden tot een wijziging in de overeenkomst en kunnen aangevraagd worden door een mail te sturen naar hallo@komplayt.nl.

Het kan niet voorkomen dat kinderen op een extra dag(deel) opgevangen worden op een andere stamgroep.

10.3 Ruildagen

Komplayt biedt als extra service ruildagen aan. Ruildagen kunnen uiterlijk twee weken van tevoren worden aangevraagd bij leidinggevende. Wij doen ons uiterste best zo flexibel mogelijk te zijn qua inzet van ruildagen. Maar door de wettelijke geregelde beroepskrachtkindratio kunnen wij geen plek garanderen. Ook ruildagen kunnen worden aangevraagd door een mail te sturen.

Het kan niet voorkomen dat kinderen op een ruildag opgevangen worden op een andere stamgroep.

10.4 Sluitingsdagen

Onze sluitingsdagen vinden ouders op het ouderinformatiebord en op de website.

11. Wennen

11.1 Nieuw op de locatie.

Om de opvang op een fijne manier te beginnen voor zowel kind als de ouders, bieden wij de mogelijkheid om het kind op de groep te laten wennen. In het onderstaande schema kunnen de wenafspraken worden gezien. Uiteraard mogen ouders tijdens (en na) de wenperiode altijd even bellen om te informeren hoe het gaat. Ouders kunnen erop vertrouwen dat de beroepskracht contact met hen zal opnemen als dat nodig is. Het wennen kan door de huidige wet- en regelgeving enkel plaats vinden na het tekenen van de plaatsingsovereenkomst.

We houden bij wennen bij voorkeur onderstaand wenschema aan.

Wenschema			
	Baby's	Dreumesen	Peuters
Wenmoment 1	Tijdens de intake kan de baby meekomen naar de groep. Zo wordt het eerste uurtje op de groep gewend.	Tijdens de intake kan de dreumes meekomen naar de groep. Zo wordt het eerste uurtje op de groep gewend.	Tijdens de intake kan de peuter meekomen naar de groep. Zo wordt het eerste uurtje op de groep gewend.
Wenmoment 2	Het tweede wenmoment is op een afgesproken dag en zal een halve dag zijn*.	Het tweede wenmoment is op een afgesproken dag en zal een halve dag zijn.	Het tweede wenmoment is op een afgesproken dag en zal een halve dag zijn.
Wenmoment 3	Het derde wenmoment is op een afgesproken dag en zal een hele dag zijn.	Het derde wenmoment is op een afgesproken dag en zal een hele dag zijn.	Het derde wenmoment is op een afgesproken dag en zal een hele dag zijn.

*In de praktijk komen de baby's vaak meteen de hele dag. Wanneer de baby of de ouders andere behoeften hebben, kan bovenstaand wenschema worden aangehouden.

Wanneer blijkt dat het wennen moeizaam gaat, kan er van het wenschema worden afgeweken. Samen met ouders kijken wij naar de behoeften en passen hier het wennen op aan.

11.2 Wenafspraken.

11.2.1 Taken van de mentor

De mentor begeleidt het wenproces. Hij/zij is het aanspreekpunt voor ouders en collega's.

Valt een beroepskracht iets op, dan meldt hij of zij dit bij de mentor. De mentor verzamelt vervolgens alle gegevens, zodat er een helder beeld ontstaat.

De mentor draagt zorg voor het oudercontact en eventueel voor een plan van aanpak in de wenperiode. Uiteraard wordt hier collegiaal advies in meegenomen.

11.2.2 Begeleiding op de groep

Als een kind voor het eerst komt wennen op de groep, zorgen de beroepskrachten dat ze beschikbaar zijn voor het kind. Ze willen een vertrouwensrelatie opbouwen en het kind beter leren kennen. Daarom nemen ze tijdens het wennen extra initiatief om contact te maken met het kind.

Bij baby's betekent dit bijvoorbeeld dat ze extra aandacht krijgen tijdens verzorgingsmomenten en dat de medewerkers het kind knuffelen en dichtbij houden om het zich veilig te laten voelen. Als het kind eraan toe is, krijgt het ook de vrijheid om zelf de groep te verkennen en te spelen op de grond op de groep.

Bij dreumesen en peuters zorgen de beroepskrachten naast de fysieke nabijheid ook voor begeleiding bij het kennismaken met andere kinderen op de groep en het ontdekken van de verschillende speelhoeken.

De beroepskrachten observeren het kind goed tijdens het wennen en spelen in op de behoeften van het kind. Na het wennen krijgen ouders een uitgebreide terugkoppeling over hoe het is gegaan.

11.3 Doorstromen

Kinderen kunnen in aanmerking komen om door te stromen naar een andere groep. Dit is op basis van een combinatie tussen leeftijd en persoonlijke ontwikkeling. Het ene kind van twee jaar zal bijvoorbeeld al toe zijn aan de overstap naar De Vlinders, terwijl een ander kind pas hieraan toe is als hij of zij 2,5 jaar is. De indeling van

kinderen op basis van hun ontwikkeling zegt niets over de hoogte van IQ of over slagingskansen op de basisschool.

De overstap naar een andere groep vindt plaats in overleg met de ouder(s) en de huidige mentor. Deze zal er zorg voor dragen dat de ouder(s) persoonlijk kennis kan maken met de nieuwe mentor. De nieuwe mentor zal de ouder uitnodigen voor een oudergesprek. Hierin kunnen ouders kennismaken met de nieuwe mentor en worden verwachtingen gedeeld.

Kinderen die naar een nieuwe groep stromen wennen volgens onderstaand wenschema. Vaak gaat het kind samen met een vertrouwde beroepskracht eerst 'op bezoek' bij de nieuwe groep. In dat geval kan de BKR op groepsniveau losgelaten worden maar blijft de BKR op het totaal aantal kinderen en beroepskracht wel vereist.

Ouders hoeven niet aanwezig te zijn bij het wennen. Het overstappen naar een nieuwe groep gebeurt na schriftelijke toestemming van ouders.

Het wenschema ziet er als volgt uit:

Wenmoment 1:

Het kind gaat samen met een vertrouwde pedagogisch medewerker naar de volgende groep. Daar maakt het kind kennis met de nieuwe groep en de beroepskrachten. De vertrouwde beroepskracht blijft samen met het kind een uurtje op de groep. Het kind speelt even op de groep. De BKR kan op groepsniveau tijdelijk losgelaten worden, maar blijft behouden op het totaal aantal kinderen.

Wenmoment 2:

De tweede keer dat het kind gaat wennen is een halve dag. De vertrouwde beroepskracht van de oude groep brengt het kind naar de nieuwe groep en neemt afscheid. Het kind blijft de hele ochtend op de nieuwe groep en doet mee aan de activiteiten. Na het wennen keert het kind weer terug naar de eigen groep.

Wenmoment 3:

De tweede keer dat het kind gaat wennen is de hele dag. De vertrouwde beroepskracht van de oude groep brengt het kind naar de nieuwe groep en neemt afscheid. Het kind blijft de hele dag op de nieuwe groep en doet mee aan de activiteiten. Ouders kunnen het kind deze dag op de nieuwe groep ophalen.

Het kan zijn dat er afgeweken wordt van dit wenproces, omdat het wordt aangepast aan de behoefte van het kind.

11.3.1 Informatieoverdracht tussen mentoren

De oude mentor zorgt voor een warme overdracht naar de nieuwe mentor. Dit gebeurt aan de hand van een overgangsdokument. Belangrijke zaken zoals allergieën, karaktereigenschappen en behoeften, de ontwikkeling en de voorkeuren van het kind worden besproken.

12. Taken van onze beroepskrachten

Bij Komplayt werken diverse beroepskrachten met elk hun eigen takenpakket. Hieronder geven we een omschrijving van deze functies. We hebben ons beperkt tot de functies die rechtstreeks met de kinderen te maken (kunnen) hebben. Al onze medewerkers zijn gekoppeld in het Personenregister Kinderopvang en worden daardoor continu gescreend. Al onze medewerkers hebben een diploma dat voldoet aan de wetten en regels van de Wet Kinderopvang.

12.1 Onze medewerkers

De pedagogisch medewerkers

Onze pedagogisch medewerkers verzorgen de dagelijkse opvang, ontwikkeling en verzorging van de kinderen. Ze begeleiden kinderen individueel en in groepen, creëren een veilige omgeving en organiseren activiteiten. Ze volgen hygiëne-eisen en afspraken met ouders.

De leidinggevende

De leidinggevende stuurt de dagelijkse gang van zaken binnen onze vestiging aan. Taken zijn het uitvoeren en controleren van beleid, het begeleiden van medewerkers, en het coördineren van administratieve taken. De leidinggevende wisselt informatie uit met ouders, rapporteert aan de houder en zorgt voor een goed verloop van de interne processen.

De houder

De houder zorgt voor het ontwikkelen en uitvoeren van beleid op het gebied van personeel, kwaliteit en financiën. De houder stuurt één of meerdere locaties aan en zorgt ervoor dat doelen worden behaald. Bijvoorbeeld het maken van beleidsplannen en rapportages, het aansturen van medewerkers en het zorgen voor genoeg personeel. De houder stelt het budget vast en houdt dit in de gaten.

De pedagogisch coach

De pedagogisch coach verbetert de pedagogische kwaliteit en helpt medewerkers zich professioneel te ontwikkelen. Dit gebeurt door coaching, bewaking van kwaliteit en advies geven. De coach is de schakel tussen het pedagogisch beleid en de

uitvoering. Ouders die interesse hebben in het coachplan kunnen dit opvragen bij de leidinggevende. Wij werken met een externe coach van Sterk in Kinderopvang.

Pedagogisch beleidsmedewerker

De pedagogisch beleidsmedewerker maakt en controleert het pedagogisch beleid van onze organisatie. Dit betekent beleidsplannen opstellen, de pedagogische kwaliteit evalueren en advies geven aan medewerkers. De beleidsmedewerker zorgt ervoor dat ons beleid up-to-date is en voldoet aan de laatste regels en inzichten. Ouders die meer willen weten over het pedagogisch beleid kunnen dit opvragen bij de leidinggevende. Wij werken met een externe coach van Sterk in Kinderopvang.

12.2 Stagiaires en beroepskrachten in ontwikkeling.

Komplayt is een erkend leerbedrijf. Wij geloven in 'opleiden op de werkvloer' en bieden graag een leerplek voor stagiaires.

12.2.1. Pedagogisch medewerkers in opleiding (PMiO).

Stagiaires zijn van harte welkom bij Komplayt. We vinden het belangrijk om hen een goede en professionele begeleiding te bieden tijdens hun BBL-opleiding tot pedagogisch medewerker. We willen dat onze stagiaires zich welkom voelen en zich zo goed als mogelijk kunnen ontwikkelen binnen ons kinderdagverblijf.

Start pedagogisch medewerker in opleiding [PMiO]

- De PMiO'er solliciteert, de leidinggevende bespreekt de verwachtingen vanuit Komplayt. De PMiO'er vertelt de doelstellingen van de stageperiode;
- De PMiO'er vraagt een VOG aan en vervolgens wordt de stagiaire gekoppeld in het Personenregister Kinderopvang.
- De leidinggevende koppelt de PMiO'er aan een vaste, ervaren pedagogisch medewerker die de PMiO'er zal begeleiden;
- De leidinggevende sluit conform de voorwaarden in de CAO een arbeidsovereenkomst af met de PMiO'er;
- De leidinggevende sluit met de PMiO'er en het Opleidingsinstituut een BPV-overeenkomst af;

- De leidinggevende geeft de PMiO'er het pedagogisch beleidsplan, het beleid Veiligheid en gezondheid en het personeelsbeleid. De PMiO'er neemt dit nauwkeurig door.
- De ouders worden middels een mededeling in de ouderapp en op het informatiebord op de hoogte gebracht van de komst van de PMiO'er. De PMiO'er stelt zichzelf voor. Hij of zij vermeldt tenminste op welke groep hij of zij stage loopt, welke dagen, voor hoe lang en welke opleiding hij of zij doet.

Inzet Pedagogisch medewerker in opleiding

- De leidinggevende zorgt ervoor dat er niet meer dan 50% van de personele bezetting op een dag uit PMiO'ers bestaat.
- De leidinggevende zorgt ervoor dat er een begeleidingsplan wordt opgesteld dat mede wordt ondertekend door de PMiO'er en de opleider;
- PMiO'ers doen actief mee in het teamoverleg.
- De inzet van PMiO'ers verloopt volgens de regels die de Wet Kinderopvang hieraan stelt.

Begeleiding

Onze begeleiding van pedagogisch medewerkers in opleiding is gebaseerd op het principe van 'werkend leren'. Dit betekent dat PMiO'ers leren door te werken en te reflecteren op hun ervaringen onder begeleiding van een ervaren pedagogisch medewerker. De pedagogisch medewerker die de PMiO'ers begeleidt, fungeert als coach en mentor en ondersteunt de PMiO'ers bij het ontwikkelen van vaardigheden en kennis op het gebied van pedagogisch handelen.

Tijdens de stageperiode heeft de PMiO'er regelmatig, minimaal één keer per maand, overleg met de begeleider. Tijdens deze overlegmomenten worden de ervaringen en leerpunten besproken en wordt er feedback gegeven op het functioneren van de PMiO'er. De begeleider maakt daarbij gebruik van observaties, evaluaties en

feedbackgesprekken. De feedback is constructief en gericht op het verbeteren van de vaardigheden en kennis van de PMiO'er.

Tot slot vinden wij het belangrijk om de stagiaire te betrekken bij de dagelijkse werkzaamheden en het bieden van goede kinderopvang. PMiO'ers worden dan ook gezien als volwaardige medewerkers en krijgen de kans om alle aspecten van het vak te leren.

Taken

Taken die PMiO'ers bij ons kunnen uitvoeren zijn als volgt:

- Kinderen observeren tijdens het spelen en leren om te begrijpen hoe ze zich ontwikkelen en hoe medewerkers hen helpen. Ze kunnen dan samen met medewerkers activiteiten bedenken en uitvoeren die aansluiten bij wat kinderen willen en nodig hebben.
- Medewerkers helpen met het verzorgen van kinderen, zoals het verschonen van luiers, helpen bij het aankleden en begeleiden tijdens het eten en drinken.
- Activiteiten bedenken en organiseren, zoals knutselen, voorlezen of buitenspelen. Dit moet passen bij wat kinderen willen en bij de regels van ons kindercentrum.
- Helpen met groepsactiviteiten, zoals themadagen of feestjes. Ze leren hierbij omgaan met kinderen van verschillende leeftijden en karaktertypes, en krijgen de kans om creatief te zijn en te oefenen met organisatie.
- Medewerkers helpen met het praten met ouders, maken van fotoboeken of organiseren van gesprekken. Zo leren ze hoe belangrijk ouders zijn voor kinderen en hoe ze hier goed mee kunnen omgaan.
- Helpen met administratie, zoals het invullen van dossiers of registreren van ziekmeldingen van kinderen. Zo leren ze hoe organisatie werkt bij een kindercentrum.
- Individuele kinderen begeleiden, zoals kinderen met speciale behoeften. Zo leren ze hoe verschillend kinderen zich ontwikkelen en hoe ze kunnen helpen met pedagogische vaardigheden.
- Onder begeleiding van een ervaren pedagogisch medewerker een oudergesprek voeren, mits in het 2e of 3e leerjaar.

12.3 De inzet van vrijwilligers

Komplayt werkt niet met vrijwilligers.

13. Oudercontacten en ouderrechten

13.1 Informatie en contact

Komplayt vindt het belangrijk dat ouders correct en volledig geïnformeerd worden. Daarnaast is het voor het welbevinden van kinderen belangrijk dat ook ouders zich thuis voelen bij ons, zodat de verschillende leefwerelden van het kind (thuis en op de kinderopvang) met elkaar verbonden worden.

Het contact met ouders verloopt op verschillende manieren:

- Het dagelijkse contact loopt via de beroepskrachten bij breng- en haalmomenten.
- De vaste beroepskrachten proberen met alle ouders een overdrachtsgesprekje te hebben.
- De mentor gaat op vaste momenten met ouders in gesprek over de ontwikkeling van hun kind. Deze momenten zijn:
 - Het intakegesprek. Hier wordt besproken wie het kind is, welke behoeften het kind heeft en hoe er het beste kan worden samengewerkt met ouders. Ook worden eventuele medische gegevens uitgewisseld en wordt er toestemming voor bepaalde zaken gevraagd.
 - Het oudergesprek. Minimaal twee keer per jaar voert de mentor een oudergesprek over het welzijn en de ontwikkeling van het kind). Deze vinden plaats in mei en november.
 - Incidentele gesprekken op initiatief van de mentor of ouder bij zorgen, klachten of bijzonderheden.
- Wij maken gebruik van informatiebrieven in de entree en de ouderapp Portabase om korte algemene, belangrijke mededelingen te doen.
- Er wordt gebruik gemaakt van Whatsapp groepen. Er is een groep met alle ouders erin en een aparte groepsapp voor het versturen van foto's van de kinderen.
- Op de informatieborden in de gang staan belangrijke zaken die alle ouders aangaan. Bijvoorbeeld welke pedagogisch medewerkers er op die dag aan-/afwezig zijn, informatie over besmettelijke kinderziektes die één of meerdere kinderen heeft/hebben, sluitingsdata, thema's waar we aan werken, wat we die dag eten, informatie over uitstapjes, praktische informatie etc.

- De schriftelijke overdracht verloopt via ons heen en weerschriftjes. Deze worden voor de baby's dagelijks geschreven en voor de dreumesen en de peuters maandelijks.
- Het is voor ouders altijd mogelijk om een afspraak te maken met, vragen te stellen of advies te vragen via de mail aan de houders.
- Maandelijks versturen wij een nieuwsbrief naar ouders via de ouderapp. Zo blijft iedereen op de hoogte van actuele zaken.

13.2 Oudercommissie

De oudercommissie heeft als belangrijkste taak om op te komen voor de belangen van ouders en kinderen en de kwaliteit van de kinderopvang te verbeteren. De oudercommissie kan gevraagd en ongevraagd advies geven over verschillende onderwerpen, zoals het pedagogisch beleid, de veiligheid en gezondheid, de klachtenregeling en de tarieven.

Ouders kunnen met klachten over de kinderopvangorganisatie terecht bij de oudercommissie. De oudercommissie kan de klacht zelf onderzoeken of doorverwijzen naar de klachtenprocedure. De oudercommissie neemt hierbij een onafhankelijke positie in en is zonder tussenkomst van de houder bereikbaar voor ouders.

De werkwijze en taakverdeling van de oudercommissie zijn vastgelegd in het Reglement Oudercommissie. Hierin staan procedures, afspraken en regelingen beschreven. De oudercommissie bepaalt zelf haar werkwijze en taakverdeling, rekening houdend met wettelijke taken en verantwoordelijkheden. De oudercommissie bestaat uit minimaal twee en maximaal vijf ouders met een kind in het kinderdagverblijf.

Wij streven ernaar een oudercommissie van minimaal drie leden te hebben. De namen van de leden en de contactgegevens van de oudercommissie zijn te vinden op onze website. Wij hechten veel waarde aan de input en feedback van de oudercommissie en streven naar een goede samenwerking om de kwaliteit van onze kinderopvang te waarborgen.

De oudercommissie kan altijd worden uitgebreid met ouders. Geïnteresseerde ouders kunnen contact opnemen met de leidinggevende via de oudercommissie app.

Wij hechten veel waarde aan de betrokkenheid van ouders bij ons kinderdagverblijf en willen hen actief betrekken bij beleidsveranderingen. Wij zien ouders als een belangrijk klankbord voor onze dienstverlening en streven naar een goede samenwerking om de kwaliteit van onze kinderopvang te waarborgen.

14. Kwaliteitsontwikkeling binnen ons kinderdagverblijf

Hieronder leest u op welke manier Komplayt aan kwaliteit werkt.

14.1 Beleid Veiligheid en Gezondheid

Binnen ons kinderdagverblijf staat de gezondheid en veiligheid van de kinderen voorop. Wij hebben hiervoor beleid opgesteld dat is vastgelegd in het beleid Veiligheid en Gezondheid. Dit beleid beschrijft hoe wij de gezondheid en veiligheid van de kinderen waarborgen en welke maatregelen wij nemen om risico's te vermijden of te beperken. Dit beleid is inzichtelijk voor ouders. Het is voor ouders te vinden op de website.

14.2 Ontwikkeling beroepskrachten

Om taken goed uit te kunnen voeren en de kwaliteit van onze opvang te kunnen waarborgen, vinden wij het van groot belang dat onze beroepskrachten altijd in ontwikkeling zijn. Los daarvan vinden wij het getuigen van goed werkgeverschap dat wij continu investeren in ontwikkeling van onze beroepskrachten. Daarom ondernemen wij de volgende activiteiten:

Daarom ondernemen wij de volgende activiteiten:

- Teamoverleggen: Het zes wekelijkse teamoverleg bestaat altijd uit twee gedeeltes; één uur lopende zaken en één uur een wisselend thema. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling, het beleid Veiligheid en Gezondheid of het Pedagogisch beleidsplan. In de laatst geplande teambijeenkomst van het jaar worden de pedagogische doelen voor het komende kalenderjaar samen besloten.
- Persoonlijk ontwikkelgesprek: Alle medewerkers hebben jaarlijks een gesprek met de leidinggevende over hun ontwikkeling. Hierbij wordt persoonlijk welzijn, functioneren en ambitie besproken. Deze gesprekken vinden voor beroepskrachten met een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd plaats in januari en februari. Met beroepskrachten met een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd worden vindt dit gesprek plaats circa twee tot een maand voor de arbeidsovereenkomst afloopt.

- Coaching: Alle medewerkers ontvangen jaarlijks coaching door de pedagogisch coach. De verantwoording van het coaching- en het beleidswerk staat beschreven in het coachingsplan. Dit plan is inzichtelijk voor beroepskrachten, ouders en geïnteresseerden. Het is te vinden op kantoor.
- Opleiding: Alle beroepskrachten ontvangen jaarlijks scholing. Deze bestaat uit minimaal één workshop, cursus of les met een pedagogische inhoud. Afhankelijk van individuele leerdoelen of behoefte krijgen beroepskrachten extra opleiding. Ook kunnen zij zelf een aanvraag doen voor extra opleiding.

14.3 Inspectie Wet Kinderopvang

De GGD controleert in opdracht van de gemeente of onze kinderopvang voldoet aan de Wet Kinderopvang. We informeren de oudercommissie over het definitieve inspectierapport. Dit rapport kan worden ingezien via onze website. Het meest recente rapport is ook beschikbaar op www.landelijkregisterkinderopvang.nl.

14.4 Klachten

Een goede klachtenprocedure is belangrijk voor iedereen. Daarom hebben wij een interne en externe klachtenprocedure voor ouders. Deze klachtenprocedure is terug te vinden op onze website.

14.4.1 Interne klachtenprocedure

Wij raden u als ouder aan om een klacht eerst te bespreken met de betrokken persoon of op de plek waar de klacht is ontstaan. Vaak kan een rustig gesprek al een oplossing bieden. Als dit niet helpt, kunt u contact opnemen met de leidinggevende. Deze zal de klacht behandelen volgens de klachtenprocedure die op onze website staat.

Wij raden ouders aan om een klacht in eerste instantie te bespreken met de direct betrokkene(n). Vaak kan een rustig gesprek al tot een oplossing leiden. Als ouders na deze eerste stap echter niet tevreden zijn, kunnen zij contact opnemen met Martin via martin@komplayt.nl. Hij zal de klacht behandelen volgens de klachtenprocedure die op onze website te vinden is.

14.4.2 Externe klachtenprocedure

Als ouders er samen met ons niet uitkomen, kunnen zij altijd een klacht voorleggen aan de Geschillencommissie Kinderopvang, waarbij wij zijn aangesloten. De contactgegevens van de Geschillencommissie vinden ouders via www.degeschillencommissie.nl. Ook staan de contactgegevens op onze website.

14.5 Beleidscyclus.

Voor al onze beleidsstukken hanteren wij dezelfde cyclus. Het is de cyclus van vormen van beleid, implementeren, evalueren en actualiseren.

1. Bij het vormen van beleid is de Wet Kinderopvang het uitgangspunt.
2. Het Pedagogisch beleidsplan, het beleid Veiligheid en Gezondheid en de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling zijn schriftelijk vastgelegd. Ze staan op onze website.
3. De inhoud van het beleid leren kennen en er naar handelen wordt gestimuleerd door middel van coaching, scholing, teamoverleggen en/of groepsoverleggen.
4. Voor het evalueren van beleid maken wij onder andere gebruik van tevredenheidsonderzoeken, ongevallenregistratie, klachtenregistratie, informatie uit oudergesprekken, gesprekken met medewerkers, GGD-rapporten en oudercommissie vergaderingen.
5. Daarnaast houden wij afhankelijk van het beleidsstuk dat geëvalueerd moet worden aparte evaluaties. Dat kan zijn in de vorm van gesprekken.
6. Bij de evaluatie is ten minste de leidinggevende aanwezig.
7. Jaarlijks evalueren wij het beleid Veiligheid en Gezondheid, het Pedagogisch beleidsplan en de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.
8. Uit al deze formulieren, gesprekken en evaluaties komt een grote hoeveelheid aan informatie. Deze neemt de leidinggevende door en bespreekt de resultaten met de houder. Aan de hand daarvan bepaalt de houder hoe een beleidsstuk geactualiseerd moet worden.
9. Zodra de nodige actualisatie duidelijk is begint de cyclus weer van voren af aan.

